Ն՝ 1431 | 1882 ՄԱՅԻՍ 23—24 ԲԱԶԱՐ—ԲԱԶԱՐ ԵՐԹԷՍԻ | ՊԷՇԻՆՃԻ ՍԷՆԷ

ԱԲՕՆԷ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

Մէճիտիյէ 20 ղուրուշտան

ՍԹԱՄՊՕԼ ԻՉԻՒՆ

Պիր սէնէլիք . . . . . 180 ղշ.
Ալթը այլըգ . . . . . 90 »
Իւչ այլըգ . . . . . 50 »

ՎԻԼԱՅԷԹ ԻՉԻՒՆ

Բօսթա իլէ իրսալ օլունաճագլար իչիւն

Պիր սէնէլիք . . . . . 220 ղշ.
Ալթը այլըգ . . . . . 110 »

30 Բարա

ԹԷՐՃԷՄԱՆԸ ԷՖՔԵԱՐ

ՄԷՎԱՏՏԸ ՓՕԼԻԹԻՔԻՅԷ ԻԼՄԻՅԷ ՎԷ ՄԻԼԻՅԷ

ՎԷ ՍԱԻՐԷՅԻ ՃԱՄԻ ԽԷՎԱՄԻ ՂԱԶԷԹԱ ՏԷՐ

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

Պէհէր սաթըրը իչիւն

1 վէ 2 վէ 3 ինճի սահիֆէյէ . . 5 ղշ.
4իւնճիւ սահիֆէյէ . . . 2 »
ԻԽԹԱՐ. Պանգա, Շիրքէթ վէ ուսուլու սարրաֆիյէյէ այիտ.
2 վէ 3իւնճիւ սահիֆէլէրէ . 6 ղշ.
4իւնճիւ սահիֆէյէ . . . . 4 »
Զիյատէ միւտտէթ իչիւն իլանաթը պիր բազարլըգ օլուր:
Մէքթուպը նաֆիյայա տայիր պէնտէր մէճճանէն գապուլ օլունաճագ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայաճագ:

30 Բարա

Իտարէխանէսի վէ մաթպաասը, Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ էսկի Պապը Զապթիյէ սօգաղը քէօշէսինտէ Նումէրօ 8 տէ տիր: —Ղազէթանըն ումուրու իտարէ վէ Թահրիրիյէսինէ այիտ քեաֆֆէյի մէքեաթիպին տախի անըն նամընա կէօնտէրիլմէսի իգթիզա էտէր:

ԱՍԻԹԱՆԷ 24 ՄԱՅԻՍ

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Պաշ վէքիլ բաշա հազրէթլէրի տիւն սապահ Մապէյնտէ պուլունտուգ էօյլէնտէն սօնրա Պապը Ալիյէ կէլէպիլմիշ, վէ աքշամ ուզէրի Խարիճիյէ Նազըրը բաշա հազրէթլէրի իլէ պէրապէր երինէ Մապէյնէ ազիմէթ էյլէմիշ տիր:

—

Էվվէլքի կիւն մէճլիսը վիւքէլա՝ սուրէթը ֆէվգէլատէտէ օլարագ Պապը Ալիտէ իճթիմա իթմիշ, վէ էսնայի միւզաքէրէտէ գուրէնայի Շէհրիյարիտէն Մահմուտ պէյ Պապը Ալիտէ Պաշ վէքիլ բաշա հազրէթլէրինէ իրատէի Շահանէյի թէպլիղ էյլէմիշ տիր:

Եէվմը մէզքիւրտէ սէֆիրլէրին գապուլի կիւնիւ օլմատըղը հալտէ, պիլճիւմլէ տուէլը մուազզամա սէֆէրասը՝ Պապը Ալիյէ պիլ ազիմէ Խարիճիյէ Նազըրը բաշա հազրէթլէրի իլէ պիր մէսէլէի միւհիմմէ ուզէրինէ կէօրիւշմիւշլէր տիր:

—

Տիւնքի կիւն պիլճիւմլէ Օսմանլը զըրհլը գօմանտանլարը Պահրիյէ Նէզարէթինտէ Թօպլանմըշլար տըր:

—

Ինկիլթէրէ նամ Թէբաանէ վաբօրլըրը կէչէն կիւն Աղտէնիզէ միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իթմիշլէրի խապէր ալընըր:

Մէզքիւր վաբօր՝ Տէրվիշ բաշա հազրէթլէրի իլէ Մահքէմէի Թէմյիզ ճէզա տաիրէսի րէիսի Լէպիպ էֆէնտի հազրէթլէրինի վէ Մապէյն իւքիւնճի քեաթիպի Գատրի էֆէնտիյի վէ իքի էրքեանը հարպ զապիթանընը համիլ իմիշ:

Տէրվիշ բաշա հազրէթլէրինին էօհտէսինտէ պուլունան Արնավուտլուգ ֆէվգէլատէ գօմանտանլըղը մէմուրիյէթի՝ իչպու մէմուրիյէթը ճէտիտէսինտէն ավտէթինէ գատար Տէրսաանէ մէրքէզ գօմանտանը Արիֆ բաշա հազրէթլէրինէ թէվճիհ պույրուլմուշ, վէ միւշարիւլէյհ Արիֆ բաշա էվվէլքի կէճէ Մապէյնէ չաղըրըլարագ հուզուրը Շահանէյէ գապուլ էյլէմիշ տիր:

Տէրվիշ բաշա հազրէթլէրի վաբօրա րաքիպ օլմազտան էվվէլ Մապէյնէ ազիմէթլէ, պազը էվամիրը Շահանէյի ախզ էյլէմիշ տիր:

—

Տույունը ումումիյէ մէճլիսը իտարէսինտէ ինկիլիզ տայինէր վէքիլի պուլունան Մ. Էտկար Վինսընթ վիլայաթըճա Տուզ Ռէսմի մուամէլաթընըն նէ եօլտա ճէրէեան իթմէքտէ օլտուղունու թէտգիգ զըմնընտա կէչէն ճումա կիւնիւ Պրուսայա ազիմէթ իթմիշ տիր:

—

Ճումա աքշամը իզմիրտէն կէլէն Գոմբօրնամ ֆրանսըզ վաբօրը իլէ Տէրսաատէթէ 4—5 զապիթ տահա կէլմիշ տիր:

—

Պէյօղլու զապըթա միւտիրի Գահրի բաշա հազրէթլէրի իլէ Ֆրանսըզ գօնսօլոսը Թէրճէմանլարընտան Մ. Ֆէրթէ արասընտա վուգու պուլան վագաայի միւթէէսսիֆէի մալիւմէտէն տոլայը Պապը Ալի իլէ Ֆրանսա սէֆարէթի միյանընտա նօթալար թաաթի օլունտուղու իշիտիլմիշ տիր:

—

Լօնտրատան կէլմէքտէ օլան վէ Ռէսթէգօթ նամ գարատանըն Թահթը գօմանտասընտա պուլունան Բո նամ վաբօր Շիրքէթ 2500 ֆըչը պարութ չըգարըլմըշ տըր: Լիման րէիսի Տիւավէր բաշա հազրէթլէրի սէֆինէի մէզքիւրէնին վիւրուտունի էվվէլտէն խապէր ալմըշ օլմաղըլա, մէզքիւր վաբօրըն պօղազտան միւրուրինէ միւսաատէ օլունմամասը իչիւն էմր վէրիլմիշ օլմաղըլա մէզքիւր վաբօր Ալիթիմէթանօս աչըգլարընտա կէլէր կէլմէզ թէվգիֆ օլունմուշ, վէ պիր գաչ սաաթ սօնրա եանի ճումա կիւնիւ էրքէնճէ պու վաբօրը մուայէնէ իչիւն Ժօրժիատէս էֆէնտի իլէ լիմանտա միւսթախտէմ պահրիյէ մէմուրլարընտան պիր զապիթ կէօնտէրիլմիշ տիր: Թէքմիլ պարութը Շիրքէթ չըգարըլտըղը տոլայըսըլէ վէ գաբտանըն պու պապտէ թէէմինաթ կէօսթէրմէսի ուզէրինէ, մէզքիւր վաբօրուն Գարատէնիզ Պօղազընտան միւրուրինէ միւսաատէ օլունմուշ տըր:

—

Ալէմանիատան ճէլպ պույրուլան 4 նէֆէր զապըթան՝ էվվէլքի կիւն Պապը Ալիյէ պիլ ազիմէ Պաշ վէքիլ բաշա հազրէթլէրի իլէ միւլագաթ իյլէտիքլէրի կիպի, օրատան Հարպիյէ Նէզարէթինէ ազիմէթլէ, նազըր Ղազի Օսման բաշա հազրէթլէրի իլէ տախի կէօրիւշմիւշլէր տիր:

Մէսմուաթը կէօրէ, Հարպիյէ Նէզարէթինտէ էրքեանը հարպ տաիրէսի պէշինճի շիւպէսինէ մախսուս օլան օտա թախլիյէ օլունարագ, մումաիլէյհիմ Ալէման զապիթանընա թախսիս գըլընմըշ տըր:

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Զէթինէ սէֆարէթը Օսմանիյէսի սըր քեաթիպի Նորատունկեան Գապրիէլ էֆէնտի մէզունիյէթլէ պու տէֆա Տէրսաատէթէ միւվասէլէթ իթմիշ տիր:

—Կէչէն ճումա էրթէսի աքշամը իթալյա սէֆարէթինէ վիւրուտ էտէն պիր թէլէկրաֆ՝ ժէնէրալ Կարիպալտինին վէֆաթընը թաստիգ իթմէքտէ, վէ իթալյա մէճլիսը մէպուսանընըն՝ տիւնքի կիւն վուգու պուլաճագ օլան նիգ մ նամէ չէհն այինին յունիսին 18 ինէ գատար թէէխիրէ գարար վէրտիկինի իլավէ էյլէմէքտէ տիր:

Մէճլիսը մէպուսանըն պու գարարընը թէպլիղ իթմէք ուզրէ, պիլճիւմլէ էյալաթ վալիլէրինէ թէլէկրաֆլար չէքիլտէ օլունմուշ տըր:

Էհալի Թարաֆընտան պիր չօգ մէպուսան հէյէթլէրինի համիլ օլարագ, Զիվիթա-վէքքիա, Լիվօրնօ վէ Ճէնովատան Կարիպալտինին մուգիմ օլտուղը Գապրէրա ատասընա վաբօրլար հարէքէթ իթմիշ տիր:

Իթալյա ումումէն եաս ու մաթէմ իչինտէ տիր: Գապրէրա ճէզիրէսինին տախի պուլունտուղը նահիյէնին մէրքէզը հիւքիւմէթի պուլունան Մատտալէնա ճէզիրէսինտէն ալընան խուսուսի թէլէկրաֆլարա կէօրէ, ժէնէրալ Կարիպալտինին սօն սաաթլարը հիւլուլ իթթիկի խապէր ալընմասը ուզէրինէ, նահիյէի մէզքիւրէ մէմուրինի ժէնէրալը միւշարէիլէյհին հալէթը նէզի էսնասընտա նէզտինտէ պուլունմագ ուզրէ Գապրէրայա ազիմէթ իթմիշլէր տիր:

—Խունան Թէպաասընտան Նօմիգօ վէ Գօրոնաքի նամընտա իքի քիշի՝ Նէօլօկօ կազէթասը մէսէլէսի իչիւն Պէյօղլու իսթինթագ տաիրէսինէ ճէլպ օլունարագ չահիտ մագամընտա իսթինթագ օլունմուշ, վէ պատէհու մէզքիւր կազէթանըն մուհարրիրլէրի Մ. Վուլթիրաս վէ Մ. Գարիտիս Թարաֆընտան չահիտ տէյի իսթիմա օլունան մէրգում իքի էշխասըն մէզքիւր վագաատա զիմէտտար օլտուգլարը հագգընտա վուգու պուլան իտտաա ուզէրինէ, մէրգուման երինէ ճէլպ օլունմուշլար իսէ տէ, Խունան Թէպաասընտան պուլունտուգլարը ճիհէթլէ պու խուսուս մահքէմէնին վէզայիֆի տախիլինտէ օլմատըղը պէյան իթմիշլէր, վէ Թէրճէման իլէ պէրապէր չըգըպ կիթմիշլէր տիր:

—Սարրաֆ Թահթապրունեան Տիոգինէս էֆէնտինին՝ պիր հէվալէ մատտէսինտէն տոլայը, կէչէն սալը աքշամը երինէ սարրաֆ Գապրիէլ Գրիգորեան էֆէնտիյի էագասընտան թութուպ, Գալաթատա Խավեար խանընտաքի օտասընտա իչէրիսինէ կէօթիւրէրէք էլինտէն զօր իլէ ճ իրալըգ պիր սէնէտ ալտըղընը ֆաշ ճաղըրօր իսէ տէ, Տիոգինէս էֆէնտինին պէօյլէ պիր մուամէլէտէ պուլունմասը ասլա մէմուլ օլմատըղընտան, ֆագատ պու հավատիսինտէ չիւպհէսիզ պիր սէհվ պուլունտուղը զանն իտէրիզ:

—Թօբխանէ աչըգլարընտա մազրուֆ պուլունան Բռլօ֊ վաբօրըընը չըգարմագ իչիւն Ցովհաննէս Գօլօզեան նամ քիմսէ Թարաֆընտան պիր գաչ Թէճրիպէ իտիլմիշ իսէ տէ, մուվաֆագ օլունամամըշ տըր: Ֆագատ Թարաֆընտան տախի Ֆըրսէնտ էներճիլէրէք պաշգա պիր Թէճրիպէ իտիլմէքտէ, միշ վէ նէթիճէսինտէն պիր խապէր ալընամամըշ տըր:

ԱԶԳԱՅԻՆ

Էվվէլճէ իլան իտիլտիկի վէճհիլէ, Միլլէթ մէճլիսի ումումիյէսինտէ վէրիլէն գարար մուճիպինճէ տիւնքի բազար կիւնիւ 28 գատար Երեսփոխան էֆէնտիլէր Խասքէօյտէ Ս. Ստեփաննոս քիլիսէսինին Թաղականութեան օտասընտա ժէճէմի իւ տէրէք, օրատան Բաթրիգ Ամէն. Տ. Տ. Ներսէս Սրբազան հազրէթլէրինին խանէսինէ պիլ ազիմէ, մէճլիսը մէզքիւրէ մուվագգաթէն նախագահութիւն իթմիշ օլան Լուսինեան Գէր. Տ. Խորէն Սրբազան օրատա մուէսսիր պիր նութգ իրատ իտուպ, բէնճէշէնպէհ կիւնքի նիւսխէմիզտէ միւնտէրիճ Բանաձեւը տէ գրաաթ իթտիքտէն սօնրա Բաթրիգը միւշարիւլէյհ հազրէթլէրինէ թագտիմ իթմիշ տիր:

Բաթրիգ Ամէն. Տ. Տ. Ներսէս Սրբազան հազրէթլէրի՝ պունա ճէվապէն Երեսփոխան էֆէնտիլէրին իխտիյարը զահմէթ իտէրէք թախաշէլեան գատար կէլմէլէրինէ թէշէքքիւր իթմիշ, վէ քէնտի գարարը գապուլ իտիպ էտմէ՝ իկինի 1881 նոյ. 13 տէ իսթիֆա վէրմիշ օլտուղընը վէ իչպու գարարընտա իսրար իտէճէկինի պէյան էյլէմիշ տիր:

Պունուն ուզէրինէ հազըր պուլունան Երեսփոխան էֆէնտիլէրին քեաֆֆէսի իսթիֆայը մէզքիւրէնի միլլէթ Թարաֆընտան ասլա գապուլ օլունմայաճաղընը պէյան իթմիշլէր, վէ Բաթրիգը միւշարիւլէյհ Թէքլիֆին րէտտինտէ գաթիէն իսրար իտէճէկինի պիլտիրմիշլէր տիր:

Պիր գաչ սաաթ քէչիտէն իշալարէթ օլարագ Բաթրիգը միւշարիւլէյհ հազրէթլէրինին խանէ գապուսը էօնինտէ պիրիքմիշ օլան էհալի՝ հէյէթը մէպուսէ (պատգամաւոր) սըֆաթըլա իչէրինտէն Գույլագսըզեան Մարգար, Զագըրեան Ցարութիւն էֆէնտիլէրի սայըը պիր գաչ քիշիյի իչէրիյէ կէօնտէրիպ, Ամէն. Տ. Տ. Ներսէս Սրբազան հազրէթլէրինի Բաթրիգլիք քիւրսիսինտէ կէօրմէք արզուլարընը զէվաթը մումաիլէյհիմ մարիֆէթիյլէ պէեան իթմիշլէր տիր:

Միւշարիւլէյհ Սրբազան հազրէթլէրի էհալինին իպրազ իթտիկի հիսսիաթը Թէվէճճիւհատէն տոլայը պէեանը մէմնունիյէթ իթմէքլէ պէրապէր, Բաթրիգլիք մէմուրիյէթինտէ տէվամ իտէմէյէճէկինի պիլտիրմէսի ուզէրինէ, մէզքիւր հէյէթ ճէ, վէ հէր նէ տէ օլսա միլլէթին քէնտիսինտէն վազ կէչէմէյէճէկինի վէ իսթէտիկի կիպի միլլէթի իտարէ իտուպ, միւնասիպ կէօրտիւկի ատէմլէրի գուլլանմասընը վէ միլլէթտէն հէր նէ թալէպ իթսէ վէրիլէճէկինի վէ միլլէթին պու արզուսունտան ասլա վազ կէչմէյէճէկինի պէեան էյլէմիշ տիր: Հալպու քի Բաթրիգը միւշարիւլէյհ հազրէթլէրի թէէսսիւֆը ազիմ իզհարըյլա, սալօնտան չըգըպ պիր օտայա չէքիլմիշ տիր:

Գէր. Խորէն վէ Գէր. Մատթէոս Սրբազանլար իլէ Գէր. Տ. Մկրտիչեան Հայր կիւճ հալ իլէ պիր արա հէյէթը մէպուսէյի տիշարը չըգարմագտան սօնրա, Երեսփոխան էֆէնտիլէր պիր ազ միւզաքէրէ իտէրէք, Բաթրիգը միւշարիւլէյհին Նէզտինէ ազիմէթլէ, Բաթրիգլիք ինվանընը սագլայարագ իթթէֆագ վէ եա խորհըրգակ ինթիխապ իթմէսինի մուսրրանէ թէքլիֆ իթմիշլէր իսէ տէ, Բաթրիգ Ներսէս Սրբազան հազրէթլէրի գարարընտան զէրրէ գատար չաշմամըշ տըր: Պունուն ուզէրինէ Երեսփոխան էֆէնտիլէր՝ իչպու իսրարընտան նէշէթ իտէճէք նէթայիճը վախիմէ վէ մազարրաթ վէ մէյուսիյէթը ումումիյէի իխթար իթտիքլէրինտէ, պունուն տա Բաթրիգը միւշարիւլէյհ հազրէթլէրի ուզէրինէ հիչ պիր թէէսիրի օլմամըշ տըր:

Երեսփոխանլար՝ հիչ օլմազսա Միլլէթ մէճլիսի ումումիսինին կէլէճէք իճթիմաընտա հազըր պուլունմասընը թէքլիֆ ու րիճա իթմիշլէր տիր:

Պու արա էհալիտէն ենէ պիր գաչ զաթ իչէրի կիրիպ, բէք չօգ ըճաատէն սօնրա, պիր քեաղըտ գրաաթլա, քէնտիլէրի եալընըզ Բաթրիգ Ներսէս Սրբազան հազրէթլէրինի թանըտըգլարընը վէ Երեսփոխանութիւն տաղըտըլարագ Բաթրիգը միւշարիւլէյհ հազրէթլէրինին իսթէտիկի ատամլարը ճէլպ իթմէսինի վէ էհալինին էնիտէն մէճլիսի ումումի ազասընը ինթիխապ էյլէմէսինի թէքլիֆ ու պէյան իթմիշլէր, վէ պատէհու Երեսփոխան էֆէնտիլէրէ խիթապէն «էկէր Ներսէս Սրբազանը Բաթրիգլիք քիւրսիսինէ կէօթիւրէմէզսէնիզ, սիզի չունտան չուպայա պրագմայըզ» տէմիշլէր տիր:

Ամէն. Տ. Տ. Ներսէս Սրբազան հազրէթլէրի հիտտէթլէնէրէք պէօյլէ սէօզլէր սէօյլէմէկէ հագլարը օլմատըղընը էհալիյէ պիլ պէյան, հէման չէօյլէճէ իտարէի լիսան էյլէմիշ տիր:

«Միլլէթին իչինտէ պանա գարշը հիչ պիր քիմսէ եօգ տըր: Երեսփոխանութիւնտան, վարչութիւնտան վէ ճիւմլէտէն մէմնուն վէ միւթէշէքքիւրիւմ, հալպու քի պէն արթըգ բաթրիգլիք իտէմէմ, վէ իտէմէյէճէյիմ: վէ պունուն պէօյլէ օլտուղունու, պէնիմ վէ ումում միլլէթին զաթը հազրէթը Բատիշահիյէ օլան ուպուտիյէթ վէ սատագաթընը արզ իթմէքլէ պէրապէր վիւքէլայը ֆիխամ հազարաթընա պէեան վէ իֆատէ իթմիշիմ տիր: սիզ Սահմանադրութիւնա, Մէճլիսէ վէ Վարչութիւնա իթաաթ իթմէլիսինիզ:»

Պու մէգալէյի միւթէագըպէն Բաթրիգը միւշարիւլէյհ հազրէթլէրի՝ գաբունըն էօնինտէ պըրըքմըշ օլան էհալի քէնտի սէվկիւլիւ Բաթրիկինի կէօրմէք արզուսընտա տահի իթթիքլէրի նիտալարա մուգավէմէթ իտէմէյէրէք գաբուտա չըգմըշ վէ տուալար իթմիշ վէ էհալի տախի չըրպարագ ալգըշլամըշ տըր:

Հազըր պուլունան էհալի երինէ ըսրար իթմիշ վէ իգտամ կիւճ հալ իլէ տաղըլմըշ, վէ Երեսփոխան էֆէնտիլէր տախի ազիմէթէ մէճպուր օլմուշլար տըր:

—

Տիւնքի կիւն Պէյօղլունտա վագը էրմէնի Գաթօլիք Ս. Երրորդութիւն քիլիսէսինին էվվէլ մը մախսուսը օլտուղընտան, Ավուստրիա սէֆիրի Պարօն տը Գալիս վէ մաաամասը, Լօյտ գումբանիասը միւտիրը Մ. Ֆօրնի, վէսայիր միւթէպայէրանը միլլէթ հազըր օլտուղու հալտէ, Գերերջ. Հասուն վէ Բաթրիգ բիւթէպէթլու Ազարեան էֆէնտի հազրէթլէրի Գուտտասը Շէրիֆի իգրա իթմիշ տիր:

—

Փունչտա օգունտըղընա կէօրէ, Վարչական խորհուրդ՝ Մէարիֆ Նէզարէթի Թարաֆընտան րուխսաթը օլմաքսըզըն րուհանի քիթապլարըն կէօմիւրիւքտէն գապուլ օլունմամալարընը հիւքիւմէթէ Ռուսեան-տան խապէր ալմըշ օլմաղըլա Բուսամիաթ էմանէթի Ուխտ֊ (գրաքննութիւն) մէմուրընա միւրաճաաթ իթտիկինտէ, րուհանի քիթապլարըն մաատա Հայոց Պատմութիւն քիթապլարընըն տախի սէրպէսթճէ նագլինէ միւսաատէ օլունտուղընա տաիր ճէվապլըմըշ, վէ պու ճէվապը կիրոնալին աւտա. Նա թէպլիղ էյլէմիշ տիր:

—

Ճէզայիրը Պահրը Սէֆիտ վիլայէթի ատալէթ միւֆէթթիշի սապըգ Ց. Կոստանդ բաշանըն պիր վագըթտան պէրու միւպթէլա պուլունտուղու խաստալըգտան րէհայապ օլամայարագ կէչէն հաֆթա Բարթօս ճէզիրէսինտէ վէֆաթ իթթիկինի էսէֆլէ խապէր ալտըք:

Ճէզիրէի մէզքիւրէտէ էրմէնի քիլիսէ վէ բաքաղը պուլունմամաղընտան, բաշայի միւշարիլէյհին ճէնազէ ալայը ինթիրամաթը լազըմէսիլէ Ռում րէհպանլարի Թարաֆընտան իճրա օլունմուշ տըր:

—

Էրմէնի Գաթօլիգլէրինտէն միւթէվէֆֆա Բագգալեան Ցարութիւն աղանըն տամատը Մ. Աղեքսանտր Զվիերզովսքի հագգընտա հէր քիմին պիր մալիւմաթը վար իսէ, վէ եախօտ մումաիլէյհին էլան պուլունտուղը մահալլի հէր քիմ պիլիր իսէ, Լա Թիւրքի կազէթասընըն իտարէխանէսինէ իշար իթմէսինէ տաիր մէզքիւր կազէթատա պիր իլան օգունմուշ տըր:

—

Իլան իտիլտիկի վէճհիլէ Արուեստասիրաց ընկերութիւնըն ընդհ. ժողովը տիւնքի բազար կիւնիւ Տօքթէօր Տ. Փէշտիմալճեան էֆէնտինին Ատենապետութիւնը Թահթընտա Գալաթատա Կեդրոնական վարժարանտա ագտ իճթիմա իթմիշ տիր:

Ազատէն 40 քիշի գատար հազըր օլտուղու հալտէ, սաաթ 7 տէ մէճլիս քիւշատ իտիլէրէք, Ատենապետ էֆէնտի պիր նութգ իյրատլա, մէճլիսին նազարը տիգգաթընը ընկերութիւնըն հալը սիյէթինիւթիւվալի ուզէրինէ ճալպ իթմիշ տիր: Պատէհու Գործ. ժողով՝ մուխթասար պիր րաբօրթօ գրաաթ իտէրէք, պունտա ընկերութիւնըն նագտինճէ բէք զիաատէ տար պիր հալտէ պուլունտուղունու պէեան իթմիշ, վէ պու հալին էսպապընը իզահ իտէրէք չարէ վէ թէտպիր թալէպ էյլէմիշ տիր: Ծիսսը պիր միւզաքէրէտէն սօնրա, պէշ ազատան միւրէքքէպ պիր գոմիսիոն թէշքիլ օլունուպ, պու գոմիսիոն՝ ընկերութիւնուն հալը պուհրան իշթիմալընը վէ պունուն էսպապը մուճիպէսինի թէտգիգ իլէ 15 կիւնտէն ընդհ. ժողովա պիր րաբօրթօ կէթիրէճէք վէ ընկերութիւնըն սէլամէթի իչիւն թէտապիրի մուէսսիրէ թէքլիֆ էյլէյէճէք տիր:

Գոմիսիոն ազալարը աթիտէքի զէվաթ տըր:

Աշոտ Միհրան էֆէնտի
Նորիկեան Մկրտիչ »
Սարաֆ Խաչիկ »
Տէօքմէճեան Մելքոն »
Փէշտիմալճեան Տօգթ. »

Իչպու գոմիսիոնուն ինթիխապընտան սօնրա, Գործ. ժողով Ատենապետի՝ Ընդհ. Ժողովըն կէլէճէք իճթիմաընտա ընկերութիւնուն պիլճիւմլէ մուամէլաթ վէ մուհասէպաթընը արզ իթմէկէ հազըր օլտուղունու պէեան իթմիշ տիր:

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Աժանս Հավաս

Բէթէրսպուրկ, 3 յունիս

Ալէլ ումում զանն օլունտուղընա կէօրէ, ժէնէրալ Լորիս Մելիքօֆ՝ պու կիւն րիյասէթը վիւքէլա մէսնէտինէ ինթիխապ օլունմուշ տըր:

Բարիս, 2 յունիս

Ումում տէվլէթլէր գօնֆէրանս թէքլիֆինի գապուլ իթմիշլէր տիր:

Ռոմա, 2 յունիս

Ժէնէրալ Կարիպալտի վէֆաթ իթմիշ տիր:

Հէյէթը մէպուսանտա ժէնէրալ Կարիպալտինին վէֆաթը րէիսի Թարաֆընտան խապէր վէրիլմիշ տիր:

Հէյէթը Ալյան՝ յունիսին 12 սինէ գատար Թաթիլ իլէ 2 այ մաթէմ թութմագա, վէ պէօյլէ պիր պէօյիւք վաթանբէրվէրին ճէնազէ ալայը հիւքիւմէթ մասրաֆըյլա իճրա օլունմասընա վէ Կարիպալտի նամընա իթալյա միլլէթի Թարաֆընտան պիր հէյքէլ րէքզինէ վէ զէվճէսիյլէ օղուլլարընա 10000 էր ֆրանգ մաաշ Թախսիսինէ գարար վէրմիշ տիր:

Աժանս Բիւրօ

Վիէննա, 2 յունիս

Պօսնատա գուրաի աքէրիյէ՝ եօրթուլար միւնասէպէթիյլէ Թէէխիր իտիլմիշ օլտուղու հալտէ, 3 գոմիսիոն Թարաֆընտան երինէ իճրա օլունմագտա տըր: Խիլաֆը մէմուլ օլարագ հիչ պիր Թարաֆտա գարըշըգլըգ վուգուա կէլմէմիշ տիր:

Բէթէրսպուրկ, 3 յունիս

Պու սապահքի Ժուռնալ տը Սէն Բէթէրսպուրք՝ քիւշատ իտիլէճէք պիր գօնֆէրանսա միւշարէքէթ էյլէմէսի Ֆրանսա վէ Ինկիլթէրա Թարաֆընտան Ռուսիա հիւքիւմէթինէ թէքլիֆ օլունմասը իւզէրինէ, Ռուսիանըն միւթթէֆիգտը պիր հէյէթ վիւրմէք իչիւն տիկէր տէվլէթլէրի մուխապէրէյէ միւպաշէրէթ իթթիկինի, վէ պիզզաթ Ռուսիա կէլինճէ, տէվլէթը միւշարիլէյհանըն բօլիթիգասը վազըհ օլուպ, էկէր Տէրսաատէթտէ սէֆէրա Թարաֆընտան պիր գօնֆէրանս աքտը տիկէր տէվլէթլէր Թարաֆընտան գապուլ վէ Թասվիպ օլունաճագ օլուր իսէ, պէօյլէ պիր գօնֆէրանս Էվրոբա իթթիֆագընը Թագվիյէ իտէճէկի իչիւն Ռուսիա Թարաֆընտան տախի պու պապտա հիչ պիր կէօնա մուխալէֆէթ կէօրիւլմէյէճէկինի պէեան իտէյոր:

Լօնտրա, 3 յունիս

Նազէթալար՝ Մ. Կլատսթօն իլէ Սըր Զարլզ Տիլքի իֆատաթը րէսմիյէլէրինի Թահսին իլէ գօնֆէրանսատան արզու օլունան մագսատը ասլ ասայիշին իատէսի վէ հալը հազըրըն (սթաթիւսքուօ) մուհաֆազասը օլտուղու իֆատաթը մէզքիւրէտէն անլաշըլտըղընտան տոլայը պէյանը մէմնունիյէթ իտիյօրլար:

Մէզքիւր կազէթալար՝ պիր Օսմանլը գօմիսէրի կէօնտէրիլմէսի Ինկիլթէրա Թարաֆընտան թէքլիֆ օլունտուղունու պէյան իտիյօրլար: Ինկիլթէրա իլէ Ֆրանսա Թարաֆընտան վուգուա կէլէն տավէթէ տէվլէթլէր հէնուզ ճէվապ վէրմէտիքլէրինտէն, գօնֆէրանսըն իճթիմաը գաթիյէն մուհագգագ օլմատըղը թէսլիմ օլունույօր:

Մ. Կլատսթօն՝ Իրլանտալըլարըն րէսմի մէմուրիյէթլէրտէն պիրիսինի գապուլ էյլէմէլէրի հագգընտա Իրլանտա մէպուսլարը նէզտինտէ սարֆը մէսաի իթմիշ իսէ տէ, Իրլանտալըլար պէօյլէ րէսմի մէմուրիյէթ գապուլունտէն իսթինքեաֆ իթմիշլէր տիր:

ՊԱՆԳԸ ՕՍՄԱՆԻ

Օսմանլը Պանգասը Գոմիթէսինին րաբօրթօսունը խուլասա իթմէք, վէ 1881 սէնէսինին հիսապլարընը ալմագ, վէ իճապը Թագտիրինտէ թէվզի օլունաճագ մէգտարը թէմէթթիւյի թային էյլէմէք, վէ ումումի Գոմիթէ ազալարընտան օլուպ միւտտէթը մէմուրիյէթլէրի խիթամ պուլմուշ օլանլարըն երինէ տիկէր ազա նասպ ու թային իթմէք ուզրէ, Նիզամնամէնին 29ընճը մատտէսինէ թէվֆիգէն, այաֆ. յունիսին 22ինճի բէնշէնպէհ կիւնի սաաթ 1 տէ Լօնտրատա Գէննըն-Սթրիթ նամ մահալտէ թէրմինուս օթէլինտէ Օսմանլը Պանգասը հիսսէտարանընըն սէնէվի մէճլիսի ումումիսի վուգուա պուլաճագ տըր:

Նիզամնամէնին 17ինճի մատտէսինէ թէվֆիգէն, մէճլիսը ումումի մէզքիւրէ ագալը 30 հիսսէյէ մալիք օլան հիսսէտարանտան իշթիրաք պույուրաճագ, վէ հիսսէտարանը մումաիլէյհիմ մէճլիսը մէզքիւրէ հազըր պուլունմագ իչիւն, Թահվիլաթլարընը մէճլիսը մէզքիւրըն ինիգատընտան աղալլը 10 կիւն էվվէլ Տէրսաատէթտէ շիրքէթին մէրքէզինէ վէ եախօտ աճէնթալըգլարընա վազ ու թէվտի իթմէլէրի լազըմ տըր:

ՄՈՒՀԱՐԷՊԷ

Ա.

Եվրօբա տէվլէթլէրինտէն պիրիսինին, մէյտանը մուհարէպէյէ սէվգ իտէճէյի օրտուսունու 200,000 նէֆէրէ իպլաղ իթտիյինտէ, պիւթիւն տիւնեանըն պիրիպիրինէ կէչիպ, ֆիլվաքը արզատան տախի թօք սէսլէրի իշիտիլմէեէ պաշլամըշ օլտուղու վագըթլար, տահա տիւնքի չէյ իտի։

Շիմտի նէ՞ աճայիպ չէյ տիր քի, տիւէլի մուազզամատան էն քիւչիւկինին պիլէ, սուլհ վագթինտէ 200.000 նէֆէրտէն զիյատէ մուհարէպէյէ հազըր պիր օրտուսու պուլունտուգտան պաշգա, օն պէշ կիւն զարֆընտա անըն իքի միսլինի տահա հազըր էֆէրէ միզ իտէճէք հազըրլըղը վէ գօլայլըղը պուլունմագտա, վէ պէօյիւքլէրինին իսէ, իքի իւչ հաֆթա պէյնինտէ պիրէր միլեօնտան զիյատէ ասքէր չըգարապիլէճէքլէրի աչիքճար կէօրիւնմէքտէ իքէն, էվվէլքինին նըսֆը վէ րուպու գատար տախի սահիհ պիր թելաշ կէօրիւնմէեօր։

Համտ օլսուն, մուհարէպէ վէսիլէլէրի եօգ տէյիլ տիր։

Իթալիա մուհարէպէսի, Ալէմանիա մուհարէպէլէրի, վէ Շարգ մուհարէպէսի, հուտուտսուզ վէ թիւքէնմէզ սէրմայէլէր հուսուլէ կէթիրմիշ տիրլէր։

Իմտի, օն միլեօն ասքէր, պիւթիւն տիւնեայը պէրհավա իտէճէք գատար սիլահ վէ ճէպխանէ, վէ պու ճէպխանէեէ ատէշ վէրէպիլէճէք օլան պու գատար գըզըըն մէսէլէլէր մէյտանտա մէվճուտ պուլունտուղու հալտէ, հալա մահշէր կիւնինի թեէխիր իտէն սէպէպ նէ՞ տիր։

Սօն Շարգ մուհարէպէսինտէն սօնրա, օրթալըղը վէլվէլէեէ վէրէն սէպէպլէրին էքսիք օլմատըղը մալիւմ տիր։

Մէզքիւր մէսէլէլէրտէն հէր պիրիսինին իպթիտայի ղուհուրինտէ, պէքլէնիլէն մահշէր կիւնիւնիւն ատաթը վուրմուշ տուր տէյի ինանըլըրմագ իսթէնտի։

Ֆագաթ պու մէսէլէլէրին հէր պիրիսի տախի, պիր աղըզ օթու պիլէ բաթլամագսըզըն, պիրէր գույրուգլու եըլտըզ կիպի, նէ սուրէթլէ վիւճուտէ կէլտիլէր իսէ եինէ օ սուրէթլէ մահվ օլուպ կիթտիլէր։

Նասըլ քի պիր արա էհլի վէլվէլէեէ պիր սէրմայէյի աղիմ օլմագըըզ հալինէ կէլէն մէսէլէյի հազըրէ տախի պու սուրէթլէ հալլ օլուպ կիտէճէք, վէ պունտան սօնրա ղուհուրա կէլէճէք սայիր մէսէլէլէր տախի, բէք իհթիմալտէն օլտուղու իւզրէ, հիչ տէյիլ իսէ պիր միւտտէթ տահա պու մէսուտ հալէ նայիլ օլաճագլար տըր։

Զիւնքի պարութ իլէ օյնամագըըզ հիչ պիր վագըթ չիմտիքինին նըսֆը գատար պիլէ թէհլիքէլի օլմամըշ իտի։

Բրուսիանըն իյնէլի թիւֆէնկի վէ Գրիւբ թօբու, տիւնեայը ղաֆլէթտէ կէթիրտիլէր։

Պու ղաֆլէթին սէրսէմլիյի կէչտիքտէն սօնրա, հէր տէվլէթ վէ հէր միլլէթ, իշլէրին եէնի հալինէ ույմագ էլզէմիյէթինէ ճէվապ վէրէրէք, ճէսիմ օրտուլար թէշքիլ իչիւն եօլէ մահիրանէ թէրթիպլէր տիւշիւնիւլիւպ իճրա օլունտու, վէ Բրուսիանըն իյնէլի թիւֆէնկինի էսկի չագմագլը թիւֆէնքլէր աճաբընտա էնտիրէճէք եօլէ եէնի սանաթլար իճատ օլունտու, վէ պէլքի Քրիւբ թօբունու տախի տուրտուրաճագ եօլէ եէնի թօբլար թէրթիպ իտիլտի քի, պու ունսուրի հազըրլըղ հուզուրընտա պիր եէնի Բրուսիա պուլմագ, արթըգ գապիլ կէօրիւնմէեօր։

Շիմտի հէր տէվլէթ տախի պիրէր Բրուսիա տըր, եանի կէլէճէք հէր պիր վուգուաթտա գարշը հազըր նազըր պիր հալտէ տիրլէր։

Շիմտի 1859 վէ 1866 սէնէլէրինին Ավստրիա տէվլէթի, վէ 1870 սէնէսինին Ֆրանսա տէվլէթի եօգ տուր։

Ավստրիա տէվլէթի, էօթէտէն պէրու մէսարիֆաթը ասքէրիեէ խուսուսունտա պէօյիւք նէքէսլիք իտիպ, պիր գաչ տէֆա Ֆրանսանըն, վէ պիր տէֆա տախի Բրուսիանըն ղարպընա գարշը ղաֆլէթէ կէլտի։

Ֆագաթ պու եանըլըշ իգտիսատիանըն ճէզալարընը չէքտիքտէն սօնրա, քեամիլէն ագըլ պաշընա կէլիպ, շիմտի հէր հանկը տէվլէթէ գարշը օլուր իսէ օլսուն, քէնտիսինին հիչ տէյիլ իսէ միւտաֆաա իտէպիլէճէք գատար պիր գուվվէյի հարպիեէյէ մալիք պուլունմագտա տըր։

Ֆրանսանըն հալի տախի մալիւմ.

Աստը հազըր իպթիտասընտան, եանի պիրինճի Նաբօլէօնուն կիւնլէրինտէն, թա 1870 սէնէսինէ եանի իւչիւնճիւ Նաբօլէօնուն սօն կիւնլէրինէ կէլէնէ տէկին, Եվրօբանըն գարա գըթասընտա, ասքէրիճէ պիրինճիլիք մէվգըըը, Ֆրանսայա մախսուս օլմուշ իտի։

Անճագ իւչիւնճիւ Նաբօլէօնուն սալթանաթը սօնլարընտա, պու պիրինճիլիք մէվգըըը խայէն մէվճուտ օլուպ, ճիամէն բէք ատի մէրթէպէլէրէ էնմիշ օլտուղու, Պիզմարգլարտան վէ Մոլթքէլէրտէն մաատա, քիմի՞ն խաթըր ու խեալընտան կէչէպիլիր իտի։

1866 սէնէսինտէ, Բրուսիանըն Ավստրիայը ղաֆլէթէ կէթիրիպ անը ֆէթհ իտէմէսի, Ֆրանսըզլարըն բահաթ ույղունլարընը մահվ իթմիշ իտի, վէ քէնտի հուտուտլարը պօհունտա ֆաթիհ պիր տէվլէթին մէվճուտիյէթի, հիչ պիր սուրէթլէ քէնտի ազամէթ վէ նուֆուզ ու թէեսիրլէրինէ մուվաֆըգ կէլէմէճէկլէրինտէն, հէր սուրէթլէ, հիւքիւմէթի սըզըըտարմագ իտիյէր քի, քէնտի ասքէրիճէ իւսթիւնլիւքլէրի իչիւն հիչ պիր ֆէտաքեարլըգ էսիրկէնմէսին, վէ տիւնեա ալէմ իգնա օլսուն քի, եինէ Ֆրանսա օլ էվվէլքի պէօյիւք Ֆրանսա օլուպ, Եվրօբանըն գարա գըթասընտա, ասքէրիճէ իւսթիւնլիւքլէրի Բրուսիայա գարշը տախի պագը ալը տէյի։

Իւչիւնճիւ Նաբօլէօնուն հիւքիւմէթի, հէր վէսիլէ իլէ միլլէթին եիւրէգինի բահաթ իտմէկ չալըշըպ, եէնի թէրթիպաթը ասքէրի սաեէսինտէ, տայիմա 15 կիւն զարֆընտա 800.000 նէֆէր ասքէր հարէքէթէ հազըր պուլունտուրուլաճաղը իլան իտիլմէքտէ, վէ պունունլա Ֆրանսըզլարըն թէքէպպիւրլէրի խօշնուտ օլմագտա իտի։

Տեճենլէր վար տըր քի, իւչիւնճիւ Նաբօլէօն քէնտիսի տախի, հարպիյէ նէզարէթինին կէօսթէրտիյի պու հիսապա ինանմըշ, վէ օ իւմիտ իլէ մէյտանը մուհարէպէյէ կիրմիշ իտի։

Պիւթիւն տիւնեա տախի. սահիհէն Ֆրանսանըն 800,000 նէֆէր միւնթազամ ասքէրէ մալիք պուլունմուշ օլտուղունա ինանմագտա իտի։

Հալ պու քի, հագիգաթը հալ նէ՛ գատար ֆարգլը իտի։

Ալէմանիալըլար, օն պէշ կիւն զարֆընտա, Ֆրանսա հուտուտունա 33101 նէֆէր զապիթ իլէ 1,113,254 նէֆէր ատի ասքէր, եանի ճեման պիր միլեօն եիւզ էլլի պին նէֆէրէ եագըն պիր օրտու տէօքտիւքլէրինտէ, պիչարէ Նաբօլէօնուն սանճաղը ալթընտա պուլունան ասքէր, կիւճ հալ իլէ 350,000 նէֆէրէ պալիղ օլտու։

33 քիշիլէ գարշը 10 քիշի իլէ մուհարէպէ իտէճէք տէվլէր կէչմիշ իտի։

Թիւյերրի սէրայը խէթթասընըն լէքէսի Սէտանտա սիլինտի. Ֆագաթ խէթթատա հիսսէսի պուլունմայան սէֆիլ ասքէրին պի կիւնահ գանը իլէ սիլինտի։

Բագամ հիսապը ղալէպէ իթմիշ իտի։

Օլ վագըթ անլաշըլտը քի, Ֆրանսանըն ասքէրիճէ ազամէթի, սըրֆ պիր կէօլկէ հալինէ կէթիրիլմիշ իտի, վէ Մալագօֆ, Մաճէնթա, վէ Սօլֆէրինօ գահրամանլարը, չօլքա եախօտ խային պիր հարպիյէ նէզարէթինին, վէ անըն իւզէրինէ քէօր քէօրինէ էմնիյէթ իտէճէք գատար վագըֆ սինտէ գուսուր իտէն պիր իմբէրաթօրուն խէթալարընա, նահագ եէրտէ ֆէտա օլմուշլար իտի։

Պու խէթալարըն նէթիճէսի նէ տէրէճէլէրէ գատար տէհշէթլի օլմուշ օլտուղու մալիւմ տիր, վէ էյէր Ֆրանսըզ միլլէթի եէրինտէ, քէնտիսինտէն աշ միլլէթ վէ աշ սէպաթլը պիր միլլէթ օլմուշ օլսա իտի, պու խարապիյէթտէն պիր տահա կէօզ աչամայաճաղը չիւպհէսիզ իտի։

Շիմտի, Ֆրանսա տախի, 1870 սէնէսինտէքի Ֆրանսա տէյիլ տիր, վէ պիրինէ գարշը իւչ պուչուգ գուվվէթ չըգարարագ անը ղաֆլէթէ կէթիրմէք գապիլ օլամաճագ։

Նասըլ քի պաշգա պիր միւնասէպէթլէ տախի սէօյլէմիշիզ տիր, մուհարէպէլէրին քեաֆֆէսի տէ, պիր թարաֆըն միկէրինտէն գաքիֆ խատտ հազըրլըղտէ պուլունմասընտան, վէ խատտ էօյլէ գանն օլունմասընտան թէվէլլիւտ իթմիշ տիր, վէ տէյիլ քի միւճերրէտ մուհարէպէ իթմէք մէյլ ու արզուսունտան։

Զիւնքի մուհարէպէ իթմէք մէյլ խատտ թամահ պուլունմագտա մընէեա, միւճերրէտ գըլըճըն հիւքմիւնէ տէվալը իտէճէք բօյէթ գաճա միւշքիլ տէ պուլունմամախ լազըմ տըր։ հէր մէսէլէնին տախի, եա սուլհէն թէսվիյէ իտիլմէսի, եախօտ վագթ միրուրի իլէ խաթըրտան չըգմասը, տայիմա գապիլ օլմուշ վէ օլապիլէճէք տիր։

Շիմտի հալա օլսուն, թէտարիքեաթը հարպիյէ խուսուսընտա հիչ պիր պէօյիւք տէվլէթին տիկէրինի ղըղըանտըրաճագ սէպէպի եօգ տուր։ Ֆրանսա, Ալէմանիա, Ավստրիա վէ Ռուսիա տէվլէթլէրի պիրէր միլեօնտան, վէ Իթալիա իլէ Ինկիլթէրրա տէվլէթլէրի տախի քէնտի իհթիեաճլարը մըգտարընտան զիեատէ օրտու մաքինալարընը հարէքէթէ վազ իլէմէք իչիւն, եարընա պէքլէմէեէ միւհթաճ տէյիլլէր։

Պու հալտէ պիր տիկէրինի ղաֆլէթէ կէթիրէճէք տէվլէթ հա՞նկըսը տըր քի, քէնտի օրտուսունուն իլէրու տօղրու հարէքէթինէ ճեսարէթ իտէպիլէճէք տիր։

Ալէմանիա մուհարէպէլէրի, ալէմը ասքէրիյէտէ բէք միւհիմ պիր իխթիլալ հուսուլէ կէթիրմէլէրի իլէ, պիւթիւն Եվրօբա տէվլէթլէրինին հարպիյէ պիւտճէլէրինի իքի գաթ արթըրմաեա սէպէպ օլտուլար, վէ վէրկի վէրէն էհալի, պիր թէք ասքէր վէ նէվիճատ պիր թէք թիւֆէնք զիեատէ թէտարիք իտիլմէսի իչիւն, քէնտի օլուգ չօճուղունուն նաֆագասընտան տա պիրէր լօգմա տահա քէսմէեէ մէճպուր օլտու։

Պու տէհշէթլի հարպ մէսարիֆի պիւթիւն տիւնեայը մուհարէպէսիզ պաթըրաճագ տըր տէնտի։

Խայըր, տիւնեա պաթմատը, վէ պաթմասա տա մէյլի կէօրիւնմէյօր. ալէմ հա՞նկը չէյէ ալըշմամըշ տըր քի, պու հալէ տա ալըշմասըն։

Հաթթա մուղայիրի օլարագ, պու հալին իպթիտայի զուհուրինտէ, հէրքէս մէսարիֆաթը հարպիյէ աղըրլըղը ալթընտա էզիլմէքտէ օլտուղունտան շիքեայէթ վէ օրթալըղը վէլվէլէյէ վէրմէքտէ իքէն, շիմտի իսէ, աճայի՞պ հալ, նէ՞ իչիւն տահա զիեատէ մէսարիֆ իտիլմէյօր տէյի մասըլըտան իշիթիլէօր։

Ֆագաթ պունտանտա զիեատէ արթըգ նէ՞ օլապիլիր. էկէր պիւթիւն տիւնեայը գըլըճլարա տօլտուրմագ գապիլ օլսա իտի, տէվլէթլէր անըն տախի իճապը իճրասընա պագաճագլար իտի, Հէր հալտէ, արթըգ ասքէրին մըգտարընը տահա զիեատէ արթըրմագ մաճալ գալմամըշ օլտուղունտան, հէր տէվլէթին Հարպիյէ վէ Պահրիյէ նէզարէթլէրի, ինսան թէլէֆ իտէճէք ինսան մըգտարը գուսուրունու, ինսան թէլէֆ իտէճէք մաքինալար իլէ իքմալ իթմէք ղայրէթինէ տիւշմիւշլէր տիր. վէ կիւն օլմազ քի, եէնի տէն նէվիճատ պիր թօբ, պիր թիւֆէնք, պիր ղըրհը, պիր թօրբէտօ վէ տահա պիլմէմ նէլէր ինտասը միւճտէլէրի իլէ մէտէնի կէզմատարըն եիւրէգլէրի ֆէրահլանտըրըլմասըն։

Էվվէլ սուլհ տէվրինտէ եաշաեօրուզ, հէր տէվլէթինտէ ճիտտի սուրէթտէ սուլհուն պագաըը արզուսունտա պուլունտուղլարընը տայիմա մուտքին օլապիլէն հէր նէվի թէէմինաթ մէվճուտ պուլունմագտա տըր։

Ֆագաթ պիլմէյիզ քի, սահիհէն վէ ֆիիլէն պէօյիւք մուհարէպէլէր իչինտէ պուլունուեօրուզ, պունտանտա զիեատէ տահա նէ օլապիլէճէք իտի։

Եալընըզ գան տէօքիւլմէյիպ, տօղրուտան տօղրու թէլէֆի նուֆուս վուգուա պուլմամագտա տըր. պուրասը սահիհ տիր, ֆագաթ պու տէրէճէտէ աղիմ մէսարիֆաթը հարպիյէ սէպէպի իլէ, տօլայըսիլէ պուլան թէլէֆի նուֆուս վէ սէֆալէթին հիսապը պիլինըրը վա՞ր մը տըր։

Պունունն իչիւն տէ պիր սըթմաթիգ հիսապը վա՞ր մը տըր քի, ֆիիլի մուհարէպէ իլէ սիլահլը սուլհուն արա եէրինտէ մէվճուտ պուլունան թէլէֆի նուֆուս ֆարգը մէյտանա գօնսուն։

Անճագ, չիմտիքի մուհարէպէլէրտէ, մաաղալլահ էկէր պէօյիւք պիր մուհարէպէ վուգուա պուլուր իսէ, ինսան թէլէֆինին ճեսամէթի խէյալ իտիլէմէյէճէք տէրէճէտէ էվվէլքի մուհարէպէլէրտէն պէօյիւք օլաճաղը չիւպհէսիզ օլտուղունտան, էկէր ումումի պիր թէրքի սիլահ գապիլ օլմաեաճագ իսէ, սուլհուն պագաըը թէմին իտէպիլէճէք հալտէ կէօրիւնէն թէտարիքեաթը հարպիյէնին պագաըը վէ տէվամը տա, հէր հալտէ տահա զիեատէ արզու օլունմասը լազըմ կէլիր։

Տիւնեատէ նէ՞ աճայիպ վէ ճէհալէթի արզուլար տա օլուր ի միշ․․․․

ՄԷՔԵԱԹԻՊ

ԱՏԱԲԱԶԱՐ

Տէրճի զըմրընտա ալթունքի մէքթուպ 18 մայիս 1882 թարիխլի Ատաբազարընտան մաթպաամըզա կէօնտէրիլմիշ տիր.

ՄԷՍԷՐՐԷԹՊԱԽՇ ՊԻՐ ՎԻԶԻԹԱ

Ումում Ատաբազար էհալիսինին մահզարը հիւսնի թէվէճճիւհի օլան չէհրիմիզ ասքէրը Շահանէ պին պաշըլարընտան Սէրվէթ պէյ՝ մախտումլարընըն սիւննէթ ճէմիյէթի միւնասէպէթիլէ, մէզքիւր ճէմիյէթ վուգու պուլաճաղը մայիսին 12րինճի կէճէսի քէնտի խանէսինի թէշրիֆ իթմէք իւզրէ իզմիտ ասքէրիյէսի գօմանտանը Սամի բաշա հազրէթլէրի իլէ միրալայ Րիզա պէյ վ. իզմիտ թէրսանէսի միւտիրի Ալթուլյան պէյի սուրէթը մախսուսէտէ տավէթ իլէտիկի կիպի, լէյլէի մէզքիւրէտէ միւշարիւն Սամի բաշա հազրէթլէրի նամընա իթա իլէ եէճէեի միւքէմմէլ զիյաֆէթտէ հազըր պուլունմալարը իչիւն չէհրիմիզ թարը խօրհուրտ աղալարը իլէ, Բրօթէսթան վէ Ռում միւթէպէրանընը տախի տավէթ իլէմիշ, վէ մուսաֆիրէյնիմ հազըրլարընտա իլթիֆաթ վէ իհթիրամաթը ֆէվգէլատէ պուլունմուշ տըր։

Սամի բաշա հազրէթլէրինին էֆքեարը միւնէվվէրէ սահիպի վէ

ԳԱԹԻԼԻՆ ԳԸԶԸ

(1450 նիւմերօտան մապաատ)

—Պուրատա էօյլէ մէսէրրէթ նիւմայիշլէրի լազըմ տէյիլ, սաֆտէրուն չօճուգ․․․ պուրասը սիզի իչիւն թէհլիքէլի տիր․․․ սիվիշմէյէ պագալըմ․․․ սօնրա պիր պիրիմիզի գուճագլարըզ․․․

Պու նասիհաթ էյի իտի։ –Բարիլօն պունու անլատը.– պատէհու վատ օլունան մէյլաղը թէքմիլ իթմէք իւզրէ իւչ պին ֆրանգլըգ պանգնօթը Սաթիւրնէնին արգատաշընա թէսլիմ իթտի, վէ իչճի պաշընըն իքի գուրթարըճըընա քէմալը խահիշլէ արզը թէշէքքիւր իթտիքտէն սօնրա Բիէր Լանտրինին գօլունտան թութուպ չէքտի կէօթիւրտի։

Բիէր Լանտրի սէս չըգարմայըպ, չօճուգ քէնտիսինի նէրէյէ կէօթիւրիյօր իտի իսէ, օրայա կիթմէքտէ իտի. զանն իտէրսին պիր սէրխօշ կիպի իտի. գալպինտէքի հէյէճանը վէ մահպուսիյէթտէն խելաս ու հիւրրիյէթի՝ քէնտիսինի սէրհօշ կիպի իթմիշ իտի։

Մամաֆիհ պիր գաչ տագիգա եիւրիւտիքտէն սօնրա, արգատաշընտան քիմսէ գօվալամայաճաղընա էմին օլաճագ գատար ուզագտա պուլունտըգլարընտա, իչճի պաշը սիւվալ իթտի.

—Պէնի նէ՞րէյէ կէօթիւրիյօրսըն, Էվլատ․․․

—Էօյլէ պիր եէրէ քի, չէյթան պիլէ սիզի պուլամայաճագ տըր․․․

—Տիմէք կիզլի պիր եէ՞ր մի պուլմուշսըն․․․

—Էվվէթ, միւսիւ Բիէրճիկիմ, վէ բէք ալա պիր եէր․․․

—Մ. Վէրտիէնին խանէսինտէն ուզա՞գ մը տըր․․․

—Էն գյասէ իքի իւչ եիւզ ատըմ էօթէտէ․․․ Սէն չայըրըն իւզէրինտէ․․․

—Սէն չայըրըն իւզէրինտէ՞ մի -թէքրար իթտի Բիէր Լանտրի շաշարագ։

—Էվվէթ, լաքին արամըզա չալըշմայընըզ, պուլամազսընըզ․․․ պէն սիզէ սէօյլէյիմ․․․ Թէնհա սէֆինէսինին եիւքիւ պօշանտըգտա, օրատա պիր եէր պուլտում քի, պէլքի էֆէնտիտէն մաատա քիմսէ պիլմէզ․․․ Պիր տէմիր տիւյմէ վար, զանն իտէրսին պիր չէյ տէյիլ տիր. լաքին պու տիւյմէյէ պասընճա, օրասը աչըլըր․․․ պու եէր սիզի տարատար ալըր, ֆագաթ սիզի իչիւն քիւչիւք ալա պիր եաթագ եափարըմ, օրատա բէք կիւզէլ ույուրսունըզ․․․ նէ եափալըմ, օլանընա գաթլանմալը․․․ էլիմտէն կէլտիկի գատար եափարըմ․․․

—Իյի չօճուգ –տէտի իչճի պաշը մըրըլտանարագ։

Բիէր Լանտրի իլէ Բարիլօն պիրլիքտէ Պիլի բըլթըմընա միւվասէլէթ իթտիքլէրի գատար արթըգ հիչ լագըրտը իթմէտիլէր․․․

Սէֆինէ՝ պօշանտըղընտան պէրու եէրինի տէյիշթիրմիշ օլուպ ֆապրիգանըն գարշըսընտա պաղլը տէյիլ իտի, Բարիլօնըն տէտիկի կիպի իքի իւչ եիւզ մէթրօ ուզագտա իտի. Բարիլօն էօնտէն կէտիյէ աթլայըպ, իչճի պաշըյը տա իքէլէտէն կէչիրմէք իչիւն էլինի օնա ուզաթտը։

Պատէհու իքիսի տէ կէմինին անպարընա էնիպ, Բարիլօն պիր ըշըգ եագըը, պիր ազ էվվէլ սէօյլէտիկի եայա պասըը վէ Բիէր Լանտրիյի օ մէտհ իթտիկի կիզլի մահալէ սօգտը. հագիգաթէն օրասը բէք տէ պուլունուր եէրէ պէնզէմէյօր իտի։

—Շիմտիլիք սիզէ լազըմ օլան չէյլէր չունլար տըր –տէտի Բարիլօն իչճի պաշըյա,– ալթը լիպրալըգ պիր էքմէք, պիր ազ տօմուզ սուճուղը, պիր բարչա Օվէրնէ բէյնիրի․․․ պունլարը պէն սաթըն ալմըշըմ տըր․․․ չու քէօշէտէ տէ եէտէք էլպիսէ, պիր սիյահ բէրուգա, պիր եարըմ սագալ վէ պիր մավի կէօզլիւք վար․․․ Պէլճիգայա սըվըշմագ վագթը կէլտիկինտէ պունլարը կիյինիպ Թագընըրսընըզ, վէ սիզի չէյթան պիլէ անճագ թանըյապիլէճէք տիր․․․ արթըգ չիմտի կէճէլէր խայր օլսուն տէյիպ կիտէյիմ, Միւսիւ Բիէրճիկիմ, եարըն պու վագթլար եինէ կէօրիւշէլիմ․․․

—Կիտի՞յօրմըըսըն․․․

—Էվվէթ, լազըմ տըր․․․

—Նէ՞րէյէ կիտիյօրսըն․․․

—Սիզին հագգընըզտա Մատմազէլ Լիւսիյի թէէմին իթմէյէ․․․ Մէրգումէ գըզ չիմտի բէք վէսվէսէտէ օլմալը․․․ կիտէյիմ գուլլանտըրըլմըզ թէտպիրին մուվաֆֆագիյէթէ մաղհար օլտուղընը խապէր վէրէյիմ․․․ գօշուպ կիտէյիմ․․․

—Աճապա պէն տէ սէնինլէ պիրլիքտէ կէլսէմ նա՞սըլ օլուր –տէտի Բիէր Լանտրի չիտտէթլէ։

—Ագըլըըզը գաճըրը՞յօրմըսընըզ․․․ նէ՞ ղարիպ պիր սիւվալ․․․ բօլիս թէքմիլ խաֆիյէլէրինի թամ արգանըզտան կէօնտէրէճէկի սըրատա, սիզ չըգըպ էհալիյէ կէօրիւնմէք իսթէյօրսընըզ․․․ պէօյլէ եարաճաղընըզա, չըգըրըըզ հապսխանէյէ կիտիպ պաշ կարտիանա չէօյլէ սէօյլէսէնիզ տահա էյի օլուր.– «Իշթէ պէն կէլտիմ, խէյտիմ․․․ սիզինլէ բօլիթիգամըզը պօզտուղըմա չօգ թէէսսիւֆ իտէրիմ․․․ րէճա իտէրիմ, պէնի եինէ իչէրի գօյունըզ։»

—Հագգըն վար –տէտի իչճի պաշը մըրըլտանարագ– լաքին մէրգումէյի բէք կէօրմէմ կէլիյօր տա օնուն իչիւն տիյօրըմ․․․

—Իլէրուտէ կէօրէճէքսինիզ․․․

—Սահի՞հ մի․․․ մէրգումէյի կէօրէճէ՞քմիյիմ․․․

—Պունա հիչ չիւպհէ եօգ տըր․․․ պունու պիզ թէրթիպ իտէճէյիզ, վէ օ վագթ արթըգ հիչ թէհլիքէ օլմայաճագ տըր. լաքին, Միւսիւ Բիէրճիկիմ, չիմտիլիք աղըր տավրանընըզ վէ պրագընըզ պէնի կիտէյիմ․․․

—Կիթ մէրգումէյի պուլ, էվլատըմ․․․

—Պիր պուչուգ տագիգատան մէրգումէնին եանընտա օլաճաղըմ․․․

—Վէ պախուսուս քէնտիսինի սէվմէքտէ օլտուղըմը մէրգումէյէ սէօյլէ․․․

—Մէրագ իթմէ․․․ զաթէն քէնտիսի պիլիր․․․

Բարիլօն կիզլի եէրին գաբուսընը Բիէր Լանտրինին իւսթիւնտէն գաբատը․ տէրհալ սէֆինէնին կէօվէրթէսինէ չըգտը, բըլթըմըն իւզէրինէ սէկիրթտի վէ Աչիլ Վէրտիէնին խանէսի թարաֆընա տօղրու գօշմաղա պաշլատը։

Պիզ անտէն էվվէլ խանէյի մէզքիւրէ կիտիպ, Աճալընըն գաբթանը սալօնընըն սալօնընա կիրէլիմ.

Պիր չօգ լամբալար վէ միւթէատտիտ մումլար եանարագ այտընլըգ օլան իշպու սալօնտա եիրմի քիշի գատար պուլունմագտա իտի։

Ժագ Լամպէր՝ պունտան պէօյլէ արթըգ հիչ պիր թէհլիքէյէ տիւչար օլմայաճաղընա, վէ Լիւսինին տէ պու գատար խալգ մէվճուտ օլտուղը հալտէ քէմալը չէճաաթլա վէրմիշ պուլունտըղը գարարընտան արթըգ կէրի տէօնմէք գուտրէթինտէ պուլունամայաճաղընա գանի օլմուշ իտի։

Պինալէյհ քէնտի տօսթլարընը տավէթ իթմէկիպ –(զիրա տօսթը եօգ իտի)– իլյա թիճարէթ վէ սիգուրթատան տօլայը միւնասէպաթ բէյտա իթմիշ օլտուղը պիր գաչ զէնկին թիւճճարանը տավէթ իթմիշ իտի։

Պունտան մաատա կիւվէյի օլաճաղըն՝ քէնտիսինէ պատի օլտուղը հալ ու վագիյէթտէն միւմքին մէրթէպէ իսթիֆատէ իթմէք, վէ միւսաֆիրլէրինին կէօզլէրինի գամաշտըրարագ վէ գըզը իչիւն վէրմէքտէ օլտուղը իքի միլեօնըգ թըրախօմայը բէք եիւքսէք կէօսթէրէրէք գըէտիթօսընը տա պէօյիւթմէք իւզրէ Ժագ Լամպէր ֆըրսաթ եագալամագտա իտի։

(Տէվ–ի)

Թէրգգիրէրվէր պիր գաթ օլտուղը եօքեանն պէրու սեօյլէնիր իտի իսէ տէ, չէնրիմիզ էհալիսի իչիւն պու խուսուս պիր զաննտան իպարէթ իտի։ Հալպու քի, պու քէրրէ բաշըի միւշարիլէյհին պուրայա թէշրիֆի՝ չէնրիմիզ էհալիսինին Սամի բաշա հազրէթլէրինին րուհընը, գալպինի վէ ֆիքրինի անլամասընա սէպէպ օլմուշ տըր։

Մէզքիւր ՚զիյաֆէթտէ բաշըի միւշարիլէյհ հազրէթլէրի, մէքթէպլէրէ զիյարէթ վէրմէք արզուսընտէ օլտուղընը խըրիսթիյան մէտուվիյնէ պէեան իյլէմիշ օլտուղընտան, պէրապէրինտէ միրալայ Բէյգա պէյ, Ապտուլլահ պէյ, չէնրիմիզ գայմագամը պէյ էֆէնտի, Սէրվէթ պէյ, Խէնճէկ ֆապրիգաի Հիւմայունը ոթըպ պասընտան Սէլամի էֆէնտի վէ սաիր պագը զապըթան, վէ միլլէթիմիզ միւթէպէրանընտան օլուպ պիր սէնէտէն պէրու ուհտէ էհալինին մազհարը խօշնուտի վէ թէշէքքիւրաթը օլաճագ սուրէթտէ քէմալը տիրայէթ վէ ֆէթանէթլէ չէնրիմիզ պէլէտիյէսի րէիսլիքինի իֆա իթմէքտէ օլան փափազեան Մ. Սիրական էֆէնտի, Ընդհ. Ժողով ատենապետի Տ. Գէորգեան Գրիգոր էֆէնտի, վէ պունտան մուգատտէմ մէճլիսը իտարէյէ վէ էլան պիտայէթէ ետնի միւնթեխապ ազա պուլունան Ս. Հրեշտակապետ Թաղ. խորհուրդ ա. զալարընտան Մաղաքեան Աստուա. Ծատուր էֆէնտի, մէզքիւր Թաղ. խորհուրդ Ատենապետի Սարը Պօյաճեան Ռուբէն էֆէնտի, Բըրօթեսթան բուէսասընտան Գաւլաճեան Գրիգոր էֆէնտի, վէ Բում միւթէպէրանընտան իտարէ մէճլիսի ազասը Հաճի Ֆօթի էֆէնտի վէ Հաճի Նիգօլա էֆէնտի օլտուղը հալտէ, էվվէլա Բում մէքթէպինի, վէ պատէհու Էրմէնիլէրին Ս. Կարապետ քիլիսէսի մէքթէպինի զիյարէթ իթմիշ, վէ օրատա գրաաթ օլունան պիր չօգ թէշէքքիւրնամէլէրի խոթիմա իթտիքտէն վէ մէքթէպին բրօկրամընը կէօզտէն կէչիրտիքտէն վէ չակիրտան վէ մուալլիմինի թէշվիգ վէ թէրղիպ իյլէտիքտէն վէ հագգընտա իճրա գըլընան ինթիզամաթ վէ թալիմաթտա իզհարը թէշէքքիւր իթտիքտէն սօնրա տահա զիյատէ պիր ճէմիյէթլէ Ս. Հրեշտակապետ քիլիսէսի մէքթէպինի թէշրիֆ իյլէմիշլէր տիր։

Բաշա հազրէթլէրինին պու զիյարէթի մէամու օլտուգտա, օ էսնայէ գատար գապուլիյէթ թէտարիքեաթը իլէ իշթիղալ իթմէքտէ օլան Ատենադպիր Աղաւեան Կարապետ էֆէնտի, Հոգաբարձութիւն, րէհպալիյը միւհթէրէմ վէ մուալլիմիյը գըյրէթքեշան՝ էլլէրինտէ կիւլ տէմէթլէրի օլան վէ էնվաի նազմէլէր թէզաննիւմ իթմէքտէ պուլունան մէքթէպը մէզքիւր չակիրտանը իլէ պէրապէր միւշարիլէյհ հազրէթլէրինի իսթիգպալ իթմիշլէր, վէ վասի տէրխանէսի րէնկարէնք չիւքիւֆէ վէ չիչէքլէրլէ տօնատըլմըշ օլան Արամեան վարժարանընա գատար միւշարիլէյհի կէօթիւրմիւշլէր տիր։

Սամի բաշա հազրէթլէրի՝ միւքէրրէրէն վուգու պուլան իպրամ րաղմէն սուրէթը մախսուսէտէ քէնտուլէ թէհսիյէ իտիլմիշ օլան սանտալիյէտէ օթուրմայըպ, օնուն եանընտա պուլունան տիկէր պիր սանտալիյէյէ գուուտ իյլէմիշ տիր։ Պու արա չակիրտան, նամը նամիի հազրէթը Բատիշահիյէ օլարագ էվվէլէ թէրթիպ իտիլմիշ օլան պիր նազմէ թէղաննի իթմիշլէր, վէ պուննու միւթէագըպէն պիրի Պէրպէրեան Կարապետ էֆէնտի թարաֆընտան լիսանը Թիւրքի իւզրէ վէ տիկէրի Պաղտասարեան Ցակոբոս էֆէնտի թարաֆընտան Էրմէնիճէ օլարագ բէք միւէսսիր վէ խէճա պը հալէ մուվաֆըգ իքի թէշէքքիւրնամէ գրաաթ օլունմուշ տըր։

Պատէհու մէքթէպը մէզքիւր մուալլիմլէրինտէն Գէորգ էֆէնտի Շիրինեան՝ ուսուլ թալիմքընտան իճրաի րէսմը խօշամէտի զըմնընտա Ֆրանսըզճա մուխթասար պիր նութգ իրատ իյլէյէրէք թէմէննիյաթ վէ թէշէքքիւրաթ իյլէմիշ տիր։ Նութգը մէզքիւրըն եանի գրաաթընտա Սամի բաշա հազրէթլէրի վէ մաճմինտէ պուլունան զէվաթը սաիրէ ախազ գալգըպ, նութգը պէյիրը մէզքիւրը քէմալը խաճիշլէ իսթիմա պույուրմուշլար, վէ խիթամընտա մուալլիմը միւշարիլէյհ Շիրինեան էֆէնտինին էլինի թութարագ, Թալէպէ վէ մուալլիմինի թէշվիգ եօլլու պիր լիսան իլէ այրըճա պէեանը թէշէքքիւր իթմիշլէր, վէ պատէհու մէքթէպին բրօկրամընը կէօրէրէք պունա տա զիյատէսիյլէ իզհարը մէմնունիյէթ ու մէսէրրէթ իյլէմիշլէր տիր։ Միւթէագըպէն բաշըի միւշարիլէյհ պէրապէրինտէ պուլունան զէվաթը միւթէպէրէ իլէ պէրապէր րէսմը գապուլ իչիւն տօնատըլմըշ օլան վէ ալընտա Թասվիրը Հիւմայուն մուալլագ պուլունան օտայա կէօթիւրիւլմիւշ վէ օրատա Տր. Սէլամի էֆէնտինին թալէպի իւզէրինէ պէօյիւք սընըֆ չակիրտանա Ֆրանսըզճա լիսան իւզրէ Թիւրքիա գըթասը հագգընտա խըմ ճօղրաֆիյատան սուալլէր վագը օլմուշ տըր։ Օրատա թաթլըլար իքրամ օլունտուգտան վէ գահվէլէր իչիլտիքտէն սօնրա, Սամի բաշա հազրէթլէրի՝ թէքրար Շիրինեան էֆէնտինին էլինի սըգարագ, մուալլիմինէ վէ Հոգաբարձութիւնա իճրաի թէշվիգաթ իթմիշ, վէ Թաղ. Խորհուրդա պէեանը թէշէքքիւր վէ ըզհարը մէմնունիյէթ իթտիքտէն սօնրա, միւրուտիյէթ կէօրտիւկի ինթիզամաթ միսիլլու պիր ինթիզամաթլա մէքթէպտէն մուֆարէգաթ իյլէմիշլէր տիր։ Գարինէ մէքթէպինին գըզ չակիրտանը տախի օրատա պուլունտուգլարընտան, բաշըի միւշարիլէյհ հազրէթլէրի՝ անլէրի տէ քէմալը իլթիֆաթլա սէլամլամըշ, վէ պատէհու Բրօթէսթանլարըն մէքթէպինէ ազիմէթ իթմիշլէր տիր։

Մէնպաը մէվսուգտան ալտըղըմըզ մալումաթա կէօրէ, էրթէսի կիւնի Սամի բաշա հազրէթլէրի մահալլի Օսմանլը մէքթէպլէրինի զիյարէթ իթմիշ, վէ մէզքիւր մէքթէպլէրին պիզիմ մէքթէպիմիզէ նիսպէթլէ հէմ մանէն վէ հէմ մատտէթէն բէք կէրի պիր հալտէ պուլունտուգլարընը կէօրիւնճէ, քէմալը իղպիրարլէ պազը սէօզ սէօյլէմիշ, վէ չէհրը մէզքիւր Օսմանլը միւթէպէրան վէ միւթէհայիզանընը ճէմ իտէրէք, տիկէր պիր մէքթէպ քիւշատընըն էչէտտը իհթիյաճընը քէնտիլէրինէ հըսս իթտիրմիշ, վէ անլէրի թէշվիգ իչիւն քէնտիսինին տախի մէքթէպը մէզքիւրըն քիւշատընա պէգըր իգտար մուավէնէթ ու պուլունմագ իւզրէ իտիւգ պէպ պուլունմագ? ... մէքթէպը մէզքիւրըն քիւշատընա պէզլի գուվվէ իյլէյէճէքինի վաատ իյլէմիշ տիր։

Սամի բաշա հազրէթլէրի՝ օագըշամը րիֆագաթը իլէ պէրապէր Մ. Սիրական էֆէնտինին խանէսինտէ թաամ իթմիշ տիր քի, պու խուսուս Ատարբազար Էրմէնիլէրինէ աղ չէրէֆ տէյիլ տիր։

Միւէլլիֆ էֆէնտի, չունքու տա իլավէ իթմէքլի գարի կէօրմէմ քի, Սամի բաշա հազրէթլէրինին իճրա իթտիքլէրի չու զիյարէթ՝ պուրա էհալիսինտէն հիչ պիրինին ֆիքրինտէն չըգմայաճագ տըր, պունուն պաշլըճա սէպէպի իսէ, բաշըի միւշարիլէյհին մէնսուպ պուլունտուղու միլլէթտէն պիր չօգ մէմուրլար կէլմիշ իսէ տէ, հիչ պիրիսի մէքթէպ խամինի պիլէ վէրմէմիշ տիր։ Իշթէ պու արա պուրատա պէշ օն սէնէլիք պիր մէմուր ... պիր պօրմայա վէ իշէ պաշլամըշ պիր պօյ պիր չօգ պէլլի պաշլըլար, պօնէ ...

պու խուսուս՝ Սամի բաշա հազրէթլէրինին հայիփէթ ու մէզիյէթինի պիր գաթ տահա արթըրմագտա տըր։

* * *

ԱԶԳԱՆՈՒԷՐ ՀԱՅՈՒՀԵԱՑ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

—

Զ. ՑԱՆԿ ՆՈՒԻՐԱՏՈՒԱՑ

Ազգանուէր Հայուհեաց ընկերութեան վիճակահանութեան

—

1 Զոյգ գուլպա, Օր. Ալեմշահ Խապճեան
1 Քսակ քռօշէ, Տիկին Երանուհի Խապճեան
1 Զոյգ բանդուֆլը, Օր. Տիրուհի Մանկասարեան
3 Գիրք Գազզիարէն, Օր. Եղուտիկ Մանկասարեան
1 Բարձ սանդի, Օր. Սաթենիկ Մանկասարեան
1 Ցաչեղեայ չըջանակ, Օր. Մէհրիւպէ Մանկասարեան
1 Սակառ թղթէ քանավա, 1 քանավա բարձ, Տիկ. Եւփիմէ Պօշնակեան
1 Սակառ դերձանով, Օր. Եւգինէ Պօշնակեան
1 Ցանթէլա ծածկոց աթոռի, Օր. Արտեմ Թիւյսիւզեան
1 Թաշկինակ անէվաթօ, Տիկ. Լուսաբեր Սիրամարգեան
1 Ֆիլէ, Օր. Նոյեմզար Քէօմիւրճեան
2 Արծաթ ապարանջան, Տիկին Բերսաւն Մագագեան
1 Կառք տանթէլ 5 կանգուն, Տիկ. Բէմպէ Ֆուքենկեան
3 Ցանթէլ քաավաթ, 1 զոյգ գուլպա, Տիկ. Ընծայ Ֆուքենկեան
1 Ցաչեղեայ չըջանակ, Օր. Կիւլիւկ Ռւնճեան
1 Ցաչեղեայ չըջանակ, Օր. Կիւլիւզար Գասապեան
6 Թաշկինակ, Մ. Շանէթթի
1 Քսակ ոսկեթել հիւսուած, 1 փողկապ մետաքսով բանուած, 1 թաշկինակ մետաքսէ, 5 գեղ բեզմանական ցաղ, Տիկին Բ. Մեզպուրեան
1 Գեղջկական պատկեր ձեռագիր, 1 ալբոմ՝ ցոյց և բոլոր, ձեռագիր, 1 ձեռագիր տախտակ ձեռագիր, 1 բանդուֆլը քանէվա, 1 շրջանակ մետաքսէ քանէվա, 1 յարտեզ բար դեղէն, Մեզպուրեան վարժարանի սանուհիք
1 Բանդուֆլը քանէվա, Տիկ. Սըրբուհի Ց. Փափազեան
1 Ցուփ մետաքսեայ, Տիկին Պալձա Պ. Թօրգոմեան
1 Նուէր, Տիկին Մեհրիւպէ Ց. Մազըմեան
1 Պատկեր ձեռագիր, Օր. Եղիսա Ս. Գափաֆեան
15 Բնական պատմութիւն, Տ. Գալուստ Մալաթեան
1 Բարձ քանավա, Տիկին Վարդենի Արծրունի
1 Զոյգ բանդուֆլը քանավա, Տիկին Իսկուհի Երկանեան

(Տեւ.)

ԹԷԼԷԿՐԱՖԼԱՐ ԽՈՒԼԱՍԷՍԻ

—

Պու սէրլէվհա իլէ ճումա իրթէսի կիւնքի նիւսխէմիզտէ թիւրքճէ կազէթալարտան նագլէն, սուրէթը զայըլը րէսմիյէտէ, թէլէկրաֆ ուճրէթլէրինին թաատիլինէ տաիր պիր թալիմաթ սուրէթինի տէրճ ու նէշր իթմիշ իտիք։ Պու տէֆա թալիմաթը մէզքիւրէ՝ թէլէկրաֆ նէզարէթի ալիյէսի թարաֆընտան սուրէթը մախսուսէտէ մաթպաամըզա տախի կէօնտէրիլ. պիր գաչ տէֆալար թապ ու նէշրի թալէպ օլունմուշ օլմաղըլա, ֆախրէտէն խալի օլմայաճաղը ճիհէթլէ էրինէ պէրվէճհի զիր տէրճինէ միւսարէաթ իթմիշիզ տիր։

«Տախիլը մուխապէրաթը թէլէկրաֆիյէնին նիզամնամէ վէ թարիֆէսը պա իրատէի Սէնիյէ թաատիլ օլունմաղլա, իշպու 98 սէնէսի հազիրանը (յունիս) իպթիտասընտան իթիպարէն մուխապէրաթը մէզքիւրէտէ Լոնտրա նիզամնամէսի ահքեամը ճարի օլաճագ տըր։

«Թարիֆը մէզքիւրէտէ ճիթիպարէն, պիր վիլայէթ տախիլինտէ պուլունան մէրաքիզտէն (մէրքէզլէր) էնքթիկէրէ եազըլաճագ թէլէկրաֆլարըն պէհէր քէլիմէսինէ 20 բարա, վէ պիր վիլայէթտէն սաիր վիլայէթա ուսուլէն եազըլաճագլարըն պէհէր քէլիմէսինէ 40 փըր. իւճրէթ ալընաճագ տըր։ Պիր թէլէկրաֆըն քէլիմէսի՝ հէր գաչ օլուր իսէ օլսուն, անտէն պաշգա օլարագ 5 քէլիմէ տահա աճրէթտան հիսապ վէ զամմ օլունուգ իւճրէթի ալընաճագ տըր։

«Պիր մահալտէ օլարագ չէվաթը միւթէատտիտէ միւթթաէհիտ միւրսիլէ պիր թէլէկրաֆըն պիր ատէտինտէն մաատասընը իւճրէթի ալինիսէ իւզէրինէ նիւսխէ բարա օլմագ իւզրէ պէհէր 20 քէլիմէտէ 100 բարա ալընաճագ տըր։

«Հէր քիմ օլուր իսէ օլսուն, պիրիճիմէ մուխապէրէթը ատիյէ թէրճիհէն քէշիտէ օլունմագ իւզրէ իւչ գաթ իւճրէթ էյֆա իտէրէք ետնի պէհէր քէլիմէսինէ տախիլը վիլայէթտէ 60 բարա վէ սաիր վիլայէթլէրտէ 3 ղրուշ իթմա իտէճէք օլուր իսէ գապուլ օլունաճագ, վէ սէրլէվհասընտան էվվէլ միւրսիլ (կէօնտէրէնի) թարաֆընտան «միւսթաճէլ» իպարէսի եազըլաճագ տըր։ Վէ պունլար տա էրինէ պէչէր քէլիմէէ իւչ գաթ իւճրէթ իլավէ օլունաճագ տըր, վէ պու թէլէկրաֆլար րէսմի թէլէկրաֆլարտան սօնրա հէման քէշիտէ գըլընաճագ տըր, վէ թէլէկրաֆլարըն սէրլէվհասընտա էվվէլ «ճէվապ իւճրէթի վէրիլմիշ տիր» քէլիմէսի պուլունտուղը հալտէ 10 քէլիմէլիք ճէվապ իւճրէթի ալընաճագ տըր։

«Իշպու «ճէվապ իւճրէթի ալընմըշ տըր» իպարէսինին էրինէ եալընըզ «ճէվապլը» իպարէ գուլլանըլաճագ տըր։

«30 քէլիմէտէն զիյատէ օլմամագ իւզրէ 10 քէլիմէտէն աշաղը վէ եախօտ 10 քէլիմէյի միւթէճավիզ ճէվապ իւճրէթի վէրիլմէք մալէյպ օլունտուղու թագտիրտէ, չու գատար քէլիմէ ճէվապլը իպարէ եազըլաճագ տըր։ Ճէվապըն թէլէկրաֆխանէէ վէրիլտիքտէ թէլէկրաֆըն իւճրէթի միւրսիլի (կէօնտէրէն) օլան մէրքէզտէ էվվէլճէ բէշինէն ալընմըշ օլան իւճրէթտէն զիյատէ հիսապ օլունուր իսէ, ֆազլասընը ճէվապ եազանտան ալըր վէ նօգսան իսէ թէլէկրաֆ մէրքէզինտէն պիր չէք րէսմի օլունմամասը լազըմ կէլէճէք, վէ պու սէնէտամ միսուլինէ տէկին ճէվապը թէլէկրաֆըն միւրսէլունիլէյհ օլան մէրքէզ թարաֆընտան սահիպինէ իթա իտիլէճէքի սըրատա իշպու ճէվապ իւճրէթինէ մուգապիլ օլաճագ պիր թէլէկրաֆը տախի իլէ հէր հանկը մէրքէզ օլուր իսէ օլսուն, 42 կիւն միւտտէթ զարֆընտա քէշիտէ իթմէյէ միւրսէլունիլէյհին հագգը օլաճագընտա տըր մէզքիւր թէլէկրաֆ իլէ պէրապէր քէնտիսինէ պիր սէնէտ իրսալ օլունաճագ վէ միւրսէլունիլէյհ ճէվապ եազմագ իսթէմէյուպ տա մէզքիւր սէնէտի իատէ իյլէր իսէ, ճէվապ իւճրէթի սահիպի թարաֆընտա րէտտ օլունմագ իւզրէ սէնէտ միւրսիլի պուլունան մէրքէզէ բօսթա իլէ կէօնտէրիլէճէք տիր։»

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Պէնկազի վիլայէթի վալիլիի՝ ֆէրիգանը քիրամտան Հաճի Րէշիտ բաշա հազրէթլէրինէ,

Ռուսումաթ միւֆէթթիշը ումումիլէրինտէն Ջօն էֆէնտիյէ րիւթպէի ուլա սընֆը սանիսի,

Ռուսումաթ միւֆէթթիշը ումումիլէրինտէն Բիւշէլ էֆէնտիյէ րիւթպէի ուլա սընֆը սանիսի,

Տիրէյի գայմէթիյէ ամըլլասընտան Սիմոն էֆէնտիյէ րիւթպէի սալիսէ,

Էսքիշէհիր խանէտանընտան Խալիլ բաշայա միրիմիրանլըգ րիւթպէսի իհսան պույրուլմուշ տըր։

ՄԻՒԹԷՖԷՐՐԻՔԱ

Եաննասա եազըլտըղընա կէօրէ, Ֆէրիգ Րէճէպ բաշա՝ մահալը մէզքիւր գումանտանլըղընա թային օլունարագ օրայա մուվասալէթինտէ, վիլայէթը մէզքիւրէտէ մէվճուտ օլան հայտուտլուգու տէֆ ու րէֆ իթմէք իւզրէ վալի Մուսթաֆա Ասըմ բաշա հազրէթլէրի իլէ պէրապէր թէտապիրի չէտիտէ իթթիխազ իտիւպ, էշգըյանըն թագիպինէ իքի ալայ ասաքիրի նիզամիյէ իլէ պիր միգտար ժանտարմա զապիթի սէվգ իթմիշ տիր։

Ասաքիրը մէրգումէ հայտուտլարը գօվալայըպ օրմանլար իչինտէ գուշաթմըշ վէ չէտիտ մուհարէպէլէր իճրա իտէրէք պիր խայլիսինի տէրտէսթ իյլէմիշ տիր։

Կէրէք պու հայտուտլարըն խէթինթագընտան վէ կէրէք թութուլան մէքթուպլարտան, պիր խայլի չիֆթլիք սահիպի, թիւճճար, հէքիմ, մէքթէպ խօճասը, բաբազ, րահիպ վէ պագը տէբօթլարըն մէրգում հայտուտլարլա միւնասէպաթտա պուլունտուգլարը անլաշըլմաղլա, իքի բաբազ իլէ պիր հէքիմ հապս օլունուպ, հայտուտլար տա Թարաֆլուսա վէ մահալը սաիրէյէ նէֆի իտիլմիշլէր տիր։

Պուլկարիս նամ պիր հայտուտ սէրքէրտէսի իլէ իքի ավէնէսի էսնաի թաագիպտէ գաթլ օլունմուշլար տըր։

—

Ինկիլթէրրատա Լօնտրայը կէճէ րինտէ իքի ֆամիլեայա ճէհէննէմ մաքինասը կէօնտէրէրէք, մէզքիւր ֆամիլեալարըն բէք չօգ ազալարընը մէճրուհ օլմասընա սէպէպ օլմագ թէօհմէթիյլէ մազնուն պուլունան Շարլ Գօսթէլլօ նամ պիր Ինկիլիզ՝ 20 սէնէ միւտտէթլէ քիւրէք ճէզասընա հիւքմ օլունմուշ տըր։

—

Պու արատա Գալաթատա Բուսիատան կէլմիշ 163 Եահուտի ֆամիլեասը պուլունուպ, պունլար Բուսյալըն թաատտիյաթ վէ իթիսաֆաթը մայիմէլէրինտէն պուրայա հիճրէթ իթմիշլէր տիր։ Սէվաստոբոլտան տիկէր 11 ֆամիլեա տահա վիւրուտ իտէճէք օլուպ, Բուսիատա հազզըլարընտա վագը օլան գըրգըլըգլարտան նաշի տիկէր պիր չօգ Եահուտիլէրին տէ Թիւրքիաէ հիճրէթ իտէճէքի ինթիզար օլունմագ տըր։ Պու միւհաճիրլէր գուրու էքմէքտէն պաշգա պիր չէյ էտէմէքտէ, վէ քիւնտէ հիչ տէյիլ իսէ 1300 օգգա էքմէք միւհթաճ պուլունմագտա տըրլար։ Մ. Գամօնտօ վէ սաիր Եահուտի համիյէթմէնտանը մէրգում միւհաճիրլէրէ խանէ իթմէքտէ օլտուգլարը կիպի, Տր. Շվարձ իլէ Մ. Պրայմնէր տախի խանէլէր թօրլայարագ մէրգումանը պէսլէմէքտէ իմիշլէր։ Ֆէզալիք Եահուտիլէրէ մուավէնէթ իթմէք իւզրէ Լօնտրա վէ Բարիզտէ միւթէշէքքիլ Եահուտի ճէմիյէթլէրի վէքիլլէրի տախի եագընտա քիւլլիյէթլի իանէ իլէ Տէրսաատէթէ կէլիպ, Գալաթատաքի սէֆիլ Եահուտիլէրէ խայիրխահանէ մուավէնէթտէ պուլունաճագլար տըր։

—

Սէլանիքտէ նէշր օլունան Ֆար կազէթասընըն պէեանընա կէօրէ, վիլայէթը մէզքիւրէտէ էվվէլճէ ասաքիրը Օսմանիյէ թարաֆընտան մաղլուպ օլան էշգըեա չէթէլէրի պու քէրրէ էրինէ մէյտանը չէգավէթէ չըգարագ չուրատա պուրատա պազը քիմսէլէրի տաղա աչըրմըշլար տըր։ Մէզքիւր էշգըեա չէթէլէրինտէն պիրի իլէ ասաքիրը Շահանէ պէյնինտէ վուգուա կէլէն պիր մուհարէպէտէ հայտուտլարտան 3իւ գաթլ վէ պիրի տէրտէսթ իտիլմիշ տիր։

—

Եաննատա Աւսթրիա գօնսօլօսխանէսինին Արնավուտ գավասլարընտան պիրի նէֆսինէ սուի գաստ իտուպ, պունուն սէպէպը մէյսէյէթի նէ օլտուղու անլաշըլամամըշ տըր։

—

Ալէմանիա հիւքիւմէթի պու արա տէնիզ ալթընտա գալէլէր ինշասընա մէշղուլ օլուպ, պու գալէլէր ալթը Թօրբիլ համիլ սէյեար սէֆինէլէրտէն իպարէթ պուլունաճագ, վէ հարպ վագթինտէ պիր գաչ գուլաճ տէնիզին իչինէ պաթըրըլարագ, լիւզումի թագտիրինտէ մէզքիւր Թօրբիլլէրէ էլէքթրիք վասըթասըյլա աթէշ վէրիլէճէք տիր։

—

Ալէմանիատա պիր սէֆինէ միւֆէթթիշինտէն տուլ գալմըշ օլան պիր գատըն՝ 50,000 մարգտան իպարէթ օլան թէքմիլ սէրվէթինի՝ Ալէմանիա իմբէրաթօրունուն չախսընա թէրք ու թէպէրրիւ իյլէմիշ տիր։

—

Նէվ-Եօրք-Հէրըլտ նամ Ամէրիքա կազէթասընըն սահիպը իմթիյազը Մ. Ճէյմս Կօրտօն Պէնէթ՝ քէնտուլէ մախսուս Նամունա նամ թէնեզզիւհ վափօրունա րաքիպէն յունիսին էվաիլինտէ տօղրու Տէրսաատէթէ մուվասալէթ իտէճէք տիր։

—

Ֆիլատելֆիա կազէթասընըն պէեանընա կէօրէ, մայիս 11ինճի կիճէսի Ֆիլիպէտէ Բօթել—կրաթիչ նամ մահալտէ պիր նաչէ պուլունմուշ տըր։ Մազթուլը մէրգում՝ զէնճէսի իլէ մախտումլարընտան պիրի թարաֆընտան գաթլ օլունմուշ օլուպ, իպտիճա ճինայէթին սէպէպի տէ ֆամիլեաճա պագը միւնազաալար իմիշ։ Մէրգումէ գաթիլէ գարընըն գօճասընը էօլտիւրմէքտէն մագսատը զէնճինին վաղըֆքէսինի օլունա իթմիրմէք իմիշ։ Հալպու քի էքինճի մախտումը քէյֆիյէթի բօլիսէ խապէր վէրմիշ վէ իքի ճանի տէ թէվգիֆ օլունմուշլար տըր։

—

Իքի մահ մէզզունիյէթլէ Լօնտրայա կիթմիշ օլան Ինկիլթէրրա տէվլէթինին Տէրսաատէթ ժէնէրալ գօնսօլօսը Մ. Ֆավսէթ պու քէրրէ Տէրսաատէթէ ավտէթ իյլէմիշ տիր։

—

Գայսէրիյէ րէճիի գումանտանը միրլիվա Սաֆվէթ բաշա պու տէֆա չէհրը մէզքիւրէ միւթէճէլլիհէն պուրատան հարէքէթ իյլէմիշ տիր։

—

Կոչէն ու Մօնթէնը պէեանընա կէօրէ, պու սէնէնին յունվար այը իպթիտասընտան պէրու 3—4 այ զարֆընտա Բուսիատան 22 միլիօն րուպլիլիք գատար ալթուն վէ կիւմիւշ աչգէ վէ քիւլիւչէ չըգմըշ, վէ ֆագաթ պունա մուգապիլ անճագ 850,000 րուպլիլիք ալթուն վէ կիւմիւշ մէմալիքը մէզքիւրէյէ իտխալ օլունմուշ տըր։

—

Շարգի Բումէլինին պու քէրրէ թանզիմ օլունան 1883 սէնէսի պիւտճէսինտէ 3 միլեօն ֆրանգ եանի 130,000 լիրա աչըգ կէօսթէրիլմիշ տիր։

—

Կէչէն կիւն Պէօյիւք Աստատա Ավստրիա թէպաասընտան պիր իթալեանըն պիր պէրպէր տիւքեանընտա սագալ վէ պըյըգընը թրաշ իթտիրիպ, էրթէսի կիւն նաչը տէնիզ քէնարընտա պուլունտուղը վէ պունուն էօլիւսի սիկուրթալը օլուպ ֆագաթ սիկուրթա գումբանիասընըն նէֆսինէ սուի գասթ իթմիշ տէեէրէք պէտէլինի վէրմէք իսթէմէտիքլէրինտէն, վէրէսէսինին տավա իտէճէկի պունտան ազտէմ եազըլմըշ իտի։

Ավստրիա գօնսօլօսընըն թահգիգաթընտան պիր գօմիսիօն՝ կէչէն կիւն ճէզիրէի մէզքիւրէյէ կիտիպ, մէրգումըն քէյֆիյէթը մազլումիյէթինի թահգիգ իթմիշ, վէ մէրգումըն թրաշ օլտուղտան սօնրա սէրինլէնմէք ի.

չիւն տէնիզէ կիրտիյի վէ մաղրուգէն վէֆաթ իթտիյի անլաշըլմըշ վէ համիմա մերգումըն՝ եալըսեսինի չըգարըպ տէնիզ գըերըրընտա պրագտըղը Թահգիգ օլընմըշտըր։

Սիկուրթա գումբանեասընըն չիմտի մերգումըն ֆամիլեասընա պին լիրա վերեճեյի մերվի տիր։

—Վիլաեաթը Շահանէտէն պիր գաչընա պու քերրէ պիրէր մէարիֆ միւֆէթթիշի Թահսին վէ իրսալ գըլընտըղը եազըլմըշ իտի։

Պու պապտէ ալընան Թաֆսիլաթա կէօրէ, պու միւֆէթթիշլէր օն նէֆէրտէն իպարէթ օլաճաղը կիպի պիրեր տէ մուավինլէրի պուլունաճագ, վէ պունլար Մէարիֆ Նէզարէթինտէն ինթիխապ օլունաճագլար իսէ տէ, մէմուրիյէթլէրի իրատէի Շահանէ իլէ Թաստիգ պույրուլաճագ տըր։ Մէարիֆ միւֆէթթիշի կէօնտէրիլէճէք վիլայէթլէր՝ Սուրիյա, Սէլանիք, Իզմիր, Վան, Էրզրում, Էտիրնէ, Տիյարպէքիր, Ագիզիյէ, Մամուրէթ իւլ Ազիզ (Խարբութ) վէ Հալէպ վիլայէթլէրի տիր։

—Վարնատան կէլէն Ավսթրիա բօսթա վաբօրույլա Թրամվայ իտարէսի իչիւն կէլմիշ օլան 252 Մաճար պէկիրինի գարպայա չըգարըլմասընը Շիրքէթը Խայրիյէ արզու իթմիշ իսէ տէ, Լիման իտարէսի ուսուլը մուխալիֆ իգթիզասընճա պու հագգ մուվաֆագաթըն օլտուղունու Շիրքէթ իտարէսինէ պէեան իտէրէք մավունաճըլարըն հագգընը մուհաֆազա իյլէմիշ տիր։

—Էվվէլքի ագշամ բւսթիւ մատամանըն պիրի Գալաթատա մէտրէսէ սօգագընտան կէչէր իքէն, ճանքէսինինին պիրի իւզէրինէ հիւճիւմէ գույաղընտա պուլունան էլմաս քիւբէյի գաբըպ ֆիրար իթմիշ տիր։ Սարիգը մերգում պիչարէ գատընըն գույաղընըն մէմէսինի տախի գօբարմըշ օլտուղունտան, մէզպուրէ պաղըրարագ գուլաղընտան գանլար ագմագտա օլտուղու հալտէ եէրէ տիւշիւպ պայըլմըշ վէ օրատա բուլունան կէլէն պիր Թանըտըղը Թարաֆընտան սէտտա իլէ խանեսինէ կէօթիւրիւլմիշ տիր։

—Զէգան հաֆթա զարֆընտա Գօնիա վիլայէթինտէն Տախիլիյէ Նէզարէթինէ կէլէն պիր Թելէկրաֆա կէօրէ, վիլայէթին հէր Թարաֆընտա չէքիրկէտէն պիր էսէր գալմամըշ վէ պու մախլուգըն պիր ագ վիճուտի պուլունան Նիկտէ սանճագընտա տախի մէմուրլար սէվգ օլունմուշ տըր։

ԻԼԱՆԱԹ

ԷՎԳԱՖ

Գունտան էվվէլ Էվգաֆը հավատիս իլէ իլան գըլընտըղը վէճհ իլէ 95 սէնէի մալիյէսի զարֆինէ գատար սաթըլամաեան հիսսէյի մէնազիլին խազինէի Էվգաֆը Հիւմայունուն 97 սէնէսի զարֆինէ գատար խազինէի միւշարիլէյհատա միւթէչէքքիլ գօմիսիօնը մախսուսունտան մուզայէտագ տուրունամը սահիհէսինտէն օլուպ Թէէտիյէ օլունամաեան մէմուրիյն վէ միւթէզաւիյն վէ չըրագլէր մաաշաթը վէ ճէվամի վէ խայրաթը սաիրէ խատէմեսի վէ տուակիւի վէզաիֆի վէ Թամիրաթ մէսարիֆաթը գուբօն վէ սուրէթլէրի իլէ իլրատ վէ մասրաֆ վէճհ իլէ ֆիրուխթու իչպու իլանտա մուհարրէր մէնազիլէ Թալիպ օլան զէվաթ քէնտի նամընա օլմաեան գօչան վէ սուրէթլէրի էվվէլա մուհասեպէի ումումիյէ իտարէսի միւտիրի բիյասէթի Թահթընտա չարշէնպիհ կիւնլէրի ագտ գըլընան գօմիսիօնըն ուսուլի տաիրէսինտէ Թաստիգ իթտիրմէլէրի մուգարրէր օլմաղլա, գեյտէ էսամիսի մուհարրէր պուլունան հիսսէյի մէնազիլին մուայեէն օլան տէօրթ հաֆթա միւտտէթը իլանընտա իբինճի հաֆթասը օլան իչպու 1298 սէնէսի մայիսինին 24իւնճիւ բազար իրթէսի կիւնիւնտէն իթիպարէն պիր հաֆթա զարֆընտա Մահլիւլաթ իտարէսինտէ միւզաեէտէլէրի Թէքրար իճրա գըլընաճաղընտան, թալիպլէրին մաժլուպատ սէնէտլէրինի էվվէլճէ գօմիսիօնը մէզքիւրէ իպրազ վէ Թաստիգ իթտիրտիքտէն սօնրա, էյեամը մէզքիւրէտէ տաիրէի մէզքիւրէյէ միւրաճաաթ իթմէլէրի վէ մէնազիլը մէզքիւրէնին հըսսէտարլարը նագտ իլէ թալիպ օլտուգլարը հալտէ, գըյմէթը մուխամմէնէ, էրինտէն մուամէլէի Թաատիյէ իճրասը իլէ քէնտիլէրինէ Թէվֆիզ գըլընաճաղը իքինճի տէֆա օլարագ իլան վէ իխպար գըլընըր։

.. 38.. 1000 (1) Խավաճէ Խայրէտտին մէաճիտը չէրիֆի վագֆընտան Եէնի Պաղչէ գուրպինտէ Խավաճէ Խայրէտտին մահալլէսինտէ Զըգմագ Քէչէճիլէր օտալարը սօգագընտա Թախմինէն 70 զըրա արսատա մէպնի 2 օտա վէ 1 գույու միւշթէմիլ պիր պապ ախշապ խարապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի։

.. 9 .. 4000, Սարաճ Իսհագ ճամիի չէրիֆի վագֆընտան Սուլթան Պայազիտ գուրպինտէ Սարաճ Իսհագ մահալլէսինտէ Զէչմէ սօգագընտա Թէրպիէն 80 զըրա արսատա մէպնի 3 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գույու վէ 250 զըրա պաղչէյի միւշթէմիլ պիր պապ ախշապ մէնզիլին րուպ հիսսէսի։

.. 12.. 1250, Բապիա խալժուն վագֆընտան Պէշիքթաշտա Ծիհաննիւմա մահալլէսինտէ Պօստանճը պաշը սօգագընտա Թէրպիէն 120 զըրա պիր գըթա մէնզիլ արսասընըն նըսֆը հիսսէսի։

.. 7 վէ 9.. 5000, Շէյխ Մէհմէտ էֆէնտի վագֆընտան Իւսկիւտարտա Մուրատ րէիս մահալլէսինտէ Ճէմալ էֆէնտի սօգագընտա Թախմինէն 90 զըրա արսատա մէպնի 3 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գույու վէ 80 զըրա պաղչէյի միւշթէմիլ պիր պապ ախշապ մէնզիլ վէ Թահթընտա պիր պապ տիւքքեանըն նըսֆ հիսսէսի։

33 .. 2550, Խատիճէ Սուլթան վագֆընտան Թօբգաբուտա Պաճագիտ ագա մահալլէսինտէ Թօբգաբու ճատտէսինտէ Թախմինէն 120 զըրա արսատա մէպնի 4 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գույու վէ 500 զըրա պաղչէյի միւշթէմիլ պիր պապ ախշապ խարապ մէնզիլին րուպ հիսսէսի։

.. 53 վէ 55 վէ 57 վէ 59 .. 10000, Գարա գատը Ալաէտտին էֆ. վագֆընտան Իւսկիւտարտա Թէնպէլ Հաճը Մէհմէտ մահալլէսինտէ Սէլամի Ալի էֆ. ճատտէսինտէ Թէրպիէն 160 զըրա արսատա մէպնի 4 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գույու վէ 30 զըրա աչըգլըղը միւշթէմիլ չէհրիյէ ճէման 122 1/2 ղըռ. քիրալը 1 պապ ախշապ խարապ մէնզիլ վէ Թահթընտա 3 պապ տիւքքեանտան 1 պապ հալաճ տիւքքեանընըն միւլքիյէսին նըսֆ հիսսէսիլէ տիկէր պիլա կէտիք իքի պապ աչուրճէի տիւքքեանլարընըն նըսֆ հիսսէլէրի։

.. 1 .. 1311, Ցուխան կէօմրիւյի էմինի Հասան ագա վագֆընտան Գասըմ բաշատա Բիյալի բաշա քէպիր մահալլէսինտէ Ալթը Ալի սօգագընտա Թախմինէն 60 զըրա արսատա մէպնի 2 օտա 1 սուֆա վէ 1 գույու վէ 200 զըրա պաղչէյի միւշթէմիլ պիր պապ ախշապ մէնզիլին 3 րուպ հիսսէսի։

.. 6 .. 2500, Պըչագճը Ալաէտտին վագֆընտան Ֆաթիհ գուրպինտէ Հայտարխանէ մահալլէսինտէ Համամ սօգագընտա Թախմինէն 80 զըրա արսա իւզէրինէ մէպնի 3 օտա վէ 1 սուֆա վէ պիր գուեու վէ 60 զըրա պաղչէի միւշթէմիլ պիր պապ ախշապ խարապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի։

.. 11 .. 833, Բաղիպ Մէհմէտ բաշա վէ Պալի էֆէնտի վագֆընտան Ագսէրայ գուրպինտէ Քէմալ բաշա մահալլէսինտէ Ագա-Եօգուշու սօգագընտա Թախմինէն 250 զըրա վէ տէրունինտէ 1 հավուզու միւշթէմիլ պիր պապ գօնագ պաղչէսինին 12 հիսսէ իթիպարըլէ պիր հիսսէսի։

.. 6 .. 1250, Իպնը Մէտաս մահալլէսի իմամընա մէչրութէ վագֆընտան Գօբանը տագիգ գուրպինտէ Իպնը Մէտաս մահալլէսինտէ Թէքքէ սօգագընտա պաղչէ տէրունինտէ քեաին Թախմինէն 50 զըրա արսա իւզէրինէ մէպնի 1 օտա վէ պիր գուեու վէ 200 զըրա պաղչէյի միւշթէմիլ պիր գըթա մէնզիլին րուպ հիսսէսի։

.. 40.. 6000, Գազասքէրը Էսպագ Ապտիւլ Բահիմ էֆէնտի վագֆընտան Էրնէ Գօբանը տագիգ գուրպինտէ Իպնը Մէտաս մահալլէսինտէ Սալիհ բաշա ճատտէսինտէ Թախմինէն 150 զըրա արսա իւզէրինէ մէպնի 6 օտա վէ 2 սուֆա վէ 1 գուեու վէ 100 զըրա պաղչէյի միւշթէմիլ պիր պապ ախշապ մէնզիլին 5 հիսսէ իթիպարըլէ 1 հիսսէսի։

.. 35 .. 500, Մէրհում Հասան չավուշ չէչմէսի վագֆընտան Եայլա գուրպինտէ Ալյոլ քէթխուտա մահալլէսինտէ Եայլա ճատտէսինտէ Թախմինէն 60 զըրա արսա իւզէրինէ մէպնի 1 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գուեու վէ 20 զըրա պաղչէյի միւշթէմիլ պիր պապ ախշապ մէնզիլին 3 հիսսէ իթիպարը իլէ 1 հիսսէսի։

.. 31 .. 2000 Միւֆթի Ալի ճամիի իթթիսալինտէ էլ Հաճճ Մահմուտ չէչմէսի վագֆընտան միւֆթի Ալի համամը գուրպինտէ Քեաթիպ Խիսըրէվ մահալլէսինտէ Գարա-Սարըգըլը ճատտէսինտէ Թախմինէն 50 զըրա արսա իւզէրինէ մէպնի 2 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գույու միւշթէմիլ պիր պապ ախշապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի։

.. 44 .. 812 1/2, Էլ-Հաճ Մէմիշ էֆէնտի վագֆընտան Ջինճիրլի գույու գուրպինտէ Ալթիգ Ալի բաշա մահալլէսինտէ Կիւլճամի սօգագընտա Թախմինէն 70 զըրա արսա իւզէրինէ մէպնի 2 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գույու վէ 20 զըրա պաղչէյի միւշթէմիլ 1 պապ ախշապ մէնզիլին 40 հիսսէ իթիպարը իլէ 13 հիսսէսի։

.. 10 . 875, Ահմէտ Իպնը Բէսուլըն Իւսքիւպի մահալլէսի իմամ օլանլարա մէշրութէ վագֆընտան Ծիպալի գուրպինտէ Իւսքիւպի մահալլէսինտէ Քիւչիւք Մուսթաֆա բաշա ճատտէսինտէ Թախմինէն 154 զըրա պիր գըթա մէնզիլ արսասընըն րուպ հիսսէսի։

. . 1 .. 5000, Հարէմէյն իւչ Շէրիֆէյն վագֆընտան Հայտար գուրպինտէ Ցէմիր խան մահալլէսինտէ Բիրի Մէհմէտ բաշա սօգագընտա Թախմինէն 110 զըրա արսա իւզէրինէ մէպնի 5 օտա վէ 2 սուֆա վէ 1 գույու վէ 80 զըրա պաղչէյի միւշթէմիլ պիր պապ ախշապ խարապճա մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի։

.. 6 .. 5376 Զինճիլի Ճէտիտ վալիտէ Սուլթան վագֆընտան Զարչէնպիհ գուրպինտէ Գօվաճը Ցէտէ օտալարը սօգագընտա Թախմինէն 100 զըրա արսա իւզէրինէ մէպնի 6 օտա վէ 2 սուֆա վէ 1 գույու վէ 80 զըրա պաղչէյի միւշթէմիլ պիր պապ ախշապ մէնզիլին 16հիսսէ իթիպարը իլէ 7 հիսսէսի։

.. 37 .. 10000, Սու Եօլճու էլ Հաճճ Մէհմէտ ագա վագֆընտան Թօբխանէ գուրպինտէ Ճիհանկիր մահալլէսինտէ Ուզուն-Եօլ սօգագընտա Թախմինէն 120 զըրա արսա իւզէրինէ մէպնի 6 օտա վէ 2 սուֆա վէ 1 գույու վէ 200 զըրա պաղչէյի միւշթէմիլ պիր պապ ախշապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի։

.. 11 .. 2500, Ալթը-Պօղչազատէ Ահմէտ բաշա վագֆընտան Գաթըր Զէչմէսի գուրպինտէ Ալթը-Պօղչա մահալլէսինտէ Ալթը-Պօղչա ճատտէսինտէ Թախմինէն 120 զըրա արսա իւզէրինէ մէպնի 3 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գույու վէ 15 զըրա աչըգլըղը միւշթէմիլ 1 պապ ախշապ մէնզիլին րուպ հիսսէսի։

.. 5 .. 750, Խօճա Խայրէտտին էֆէնտի վագֆընտան Եէնի-Պաղչէ գուրպինտէ Խօճա Խայրէտտին մահալլէսինտէ Զըգմագ Քէչէճիլէր օտալարը սօգագընտա Թախմինէն 200 զըրա պիր գըթա մէնզիլ արսասընըն նըսֆ հիսսէսի։

.. 7 .. 6250, Հարէմէյն վէ էվգաֆը սաիրէ իլէ մալուլ վագֆընտան Քիւչիւք Մուսթաֆա բաշատա Մօլլա Խիսըրէվ մահալլէսինտէ Գույու սօգագընտա Թախմինէն 350 զըրա արսա իւզէրինէ մէպնի 12 օտա վէ 2 սուֆա վէ 1 գույու վէ 1 խարապ համամ վէ 50 զըրա պաղչէյի միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլին րուպ հիսսէսի։

.. 49 .. 750, Սուլթան Սելիմ գուրպինտէ Խաթիպ Մուսլիհէտտին մահալլէսինտէ չըգմագ Զուգուր Պօսթան սօգագընտա Թէրպիէն 50 զըրա արսատա մէպնի 1 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գուեու միւշթէմիլ ախշապ 1 պապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի։

(1) Ծիւմլէլէրին պաշլարընտա իլք հիզատա պուլունան բագգամլար մահալլաթըն նումերօլարընը, վէ 2ինճի հիզատաքիլէր լիրայի Օսմանի 100 ղուրուշտան օլարագ գըյմէթը մուխամմէնէլէրինի պիլտիրմէքտէ տիրլէր։

ԽԸՏԻՎԻՅԷ ԲՕՍԹԱ ՎԱԲՕՐԼԱՐԸ ԻՏԱՐԷՍԻ

ՏԷՐՍԱԱՏԷԹՏԷՆ ԻՍԿԷՆՏԷՐԻՅԷՅԷ ՎԷ ԻՍԿԷՆՏԷՐԻՅԷՏԷՆ ՏԷՐՍԱԱՏԷԹԷ

ՀԱՖԹԱՏԱ ՊԻՐ ՔԷՐՐԷ ՏՕՂՐՈՒՏԱՆ ՏՕՂՐՈՒՅԱ ԻՇԼԷՐ

ՍԹԱՄՊՕԼՏԱՆ ՀԱՐԷՔԷԹԻ

Հէր չարշէնպէհ էօյլէտէն վագթու պուլըր, վէ Չանագ Գալէ, Միտիլլի, Իզմիր վէ Բիրէյէ օղրար։

ԻՍԿԷՆՏԷՐԻՅԷՅԷ ՎԻՐՈՒՏԻ

Հէր բազար էրթէսի սապահլէյըն վագթու պուլըր, վէ 4 պուչուգ կիւն իճրայի սէյահաթ իտէր։

Միւլահազա.— Բէյլէյա գաբուանըն սիւվար օլտուղու ՇԱՐԳԻՅԷ վաբօրը՝ ալաֆրանգա յունիյուն 7ինճի չարշէնպիհ կիւնիւ էօյլէտէն սօնրա ալաֆրանկա սաաթ 5տէ հարէքէթ իտէճէք տիր։

Եօլճու իլէ էմթիա նագլիյէսի վէ սայիր մալիւմաթ ալմագ իսթէյէնլէր Սթամպօլտա Պաղչէ գաբուսընտա Ահմէտ Բասիմ բաշա խանընտա վագը չիրքէթի մէզքիւրէնին իտարէխանէսինէ միւրաճաաթ իթմէլի տիր։

Տօգթօր Սարգիս էֆէնտի Աբապեան՝ կայսերական բժշկական վարժարանին մէջ ուսմունքը աւարտելով Տիբլօմը առնելէն ետքը Բարիզ ուղևորած և հոն ալ տիբլօմ ստանալով երեք տարի մասնաւոր հիւանդանոցին մէջ ծառայած էն յետոյ, այս անգամ Պօլիս վերադարձած ըլլալով, պատիւ ունի ծանուցանել յարգոյ հասարակութեան թէ իւր բնակութիւնը հաստատած է Եէնի-Գաբու Հիսար Տիպի թիւ 25, ուր երեքշաբթի օրերը ժամը 6էն մինչև 9 ամէն կարօտ և աղքատ հիւանդները ձրիապէս պիտի դարմանէ։

Վերոյիշեալ Տօքթօրը կը գտնուի նաև ամէն օր ժամը 5էն մինչև 8 Պօլիս կամուրջին դիմացը մեծապատիւ Հանրածանօթ Քիւչիւքեան Եղբարց դեղարանը, ուր կիրակի օրերը հիւանդները ձրիաբար պիտի ընդունի։ 20—17

Էվգաֆը Հիւմայուն մէճլիսը իտարէսինտէն կէլէն իլան.

Իժարաթը ամիրէ վէ սայիրէ իչիւն լիւզումի օլան 23596։ չէքի խամթապ կիւրկէն վէ մէչէ գօրըշըգ օլմագ վէ 3 այ զարֆընտա Թէմամէն Թէսլիմ օլունմագ, հէր Թէսլիմ օլունան խամթապըն մըգտարը 1000 չէքիյէ պալիղ օլտուգճա, էսմանը մագպուզ սէնէտինին վիւրուտինտէ պէճաղ մէճիտի 19 ղրուշտա օլարագ իթա գըլընմագ վէ մէսարիֆը նագլիյէ վէ գանմարկէսի միւթէահհիտէ ախտ օլմագ շարթը վէ միւնագասա բուլունլարընտա մուհարրէր չէրաիթը սաիրէ իլէ իճրա օլունան միւնագասասընտա ճէնի չէքի հիսսապը իլէ պէհէր չէքիսի 15 ղրշ.տա Թալիպ էօհտէսինտէ պուլունտուղընա վէ մայիսին 17ինճի կիւնիւ գարարը վէրիլէճէկի իլան իտիլմիշ իսէ տէ, վէրիլմէճէկ մահըլ մէզքիւրըն 26ըճը չարշէնպիհ կիւնիւ գարարը վէրիլիպ, սալը կիւնիւ տախի 100տէ 5 գադալ օլունաճաղընա պինաէն Նօգսանը իլէ Թալիպ օլանլարըն տախի Էվգաֆը Հիւմայուն մէճլիսը իտարէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

23 մայիս 98 3—1

Շէհր Էմանէթի մէճլիսինտէն կէլէն իլան

Եէտի Գուլէ կազխանէսի իչիւն 3 բարմագ գուտըրընտա վէ պէհէրի 9 ինկիլիզ գատէմեսի Թուլինտէ 110ատէտ բիւթէ տէմիր պօրու իլէ մաֆէնէր վէ մուսլուգ վէ գըլըն սէքիզ բրանզօ Թագըմընըն պիլմիւնագասա իչպու մայիսին 27ինճի բէնճչէնպիհ կիւնիւ գարարը գաթիսի վէրիլէրէք միւպայեասը մուգարրէր օլմաղլա, Թալիպ օլանլարըն Շէհր Էմանէթի մէճլիսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

22 մայիս 98

غنية اللغات

ՂՈՒՆԵԷԹ ՈՒԼ ԼՈՒՂԱԹ

Իչպու քիթապըն 6ընճը ճիւզիւ տախի նէշր օլունմուշ տըր։

ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻՅԱԶ

ԱՆՏՕՆ ՍԱԳԱԵԱՆ

ՍԸՀՀԻԹ ԳՈՒՎՎԻԹ

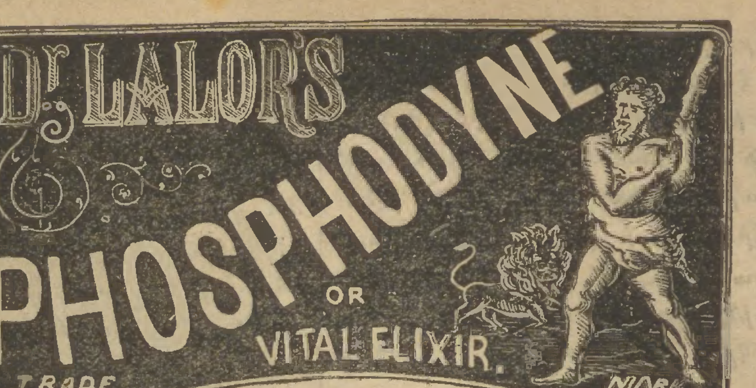

ՎԷ ԹԻՆՍԻՐ

Տօգթօր Ռ. Տ. ԼԱԼՕՐ 1862 տէ իյճատ իտուպ պու իսմի վէրմիշ տիր.

Պու իլաճ՝ Հինտիստանտա, Զինտէ վէ միւսթէմլիքեաթտա կէրէք գարա ճիյէրէ Թէէսիր իյլէյիճի վէ կէրէք պիլճիւմլէ ալաթը հազմիյէյի Թազվիյէ վէ Թահքիմ իտիճի խարիգիւլատէ պիր մուալիճէ տիր։

ՏՕԳԹՕՐ ԼԱԼՕՐԸՆ ՖՕՍՖՕՏԻՆԻ ֆօսֆաթտան միւրէքքէպ պիր Թէրթիպ օլուպ, տըմաղա վէ կէօղէ բէք խօշ տըր։ Պու իլաճ՝ նէպաթի ալգալօյիտ Թապիր օլունան էճզատան միւրէքքէպ բարլագ պիր սու տըր վէ ֆէվգէլատէ գուվվէթ վիրիճի հասսէլէրէ մալիք տիր։ Շիմտիքի իլմ քիմեանըն էն ալա էսէրի օլուպ, իչինտէ հիչ պիր մուզիր վէ տէրէճէսինտէն զիյատէ մուսհիլ էճզա եօգ տըր, հիչ պիր սուի Թէէսիրտէ պուլունմազ. մէչհուր հէքիմլէր տախի վիճուտուն գուվվէի հայաթիյեասինի Թէճտիտ իտէճէք ֆէվգէլատէ պիր գուվվէթէ մալիք օլտուղընը վէ պու խուսուստա հիչ մանէնտի օլմատըղընը Թաստիգ իթմիշլէրտիր։ Գանը, պէյնի վէ սինիրլարը Թագվիյէ իտէր։ Պու իլաճ սուրէթի միւքէմմէլէտէ ագլ վէ սայիրէնին պիլճիւմլէ մուամէլաթընա վիւսաթ վէ իւմրան վէրիր, գանը սուլա ղայպ իթտիրմէզ, վէ պէտէնէն վէ եախօտ զիհնին բէք զիյատէ չալըշըլմագտա եօրկունլուղըն էօնիւնիւ ալըր։ Զիհնէ սէվինճ, սաատէթ, բարլագլըգ վէ Թէէսիր վէրէն պէյին վէ սինիր վէ ազալէթին գուվվէթինի պու իլաճ պագըշլար։

ՏՕԳԹՕՐ ԼԱԼՕՐԸՆ ՖՕՍՖՕՏԻՆԻ սինիրլարըն վէ գանըն հէր նէվի պօզուգլուգլարընը սէրիեան վէ սուրէթի տայիմիյէտէ տէֆ իթտիկի իչիւն պու կիւնքիւ կիւնտէ վէրիլէն պիլճիւմլէ Թէրթիպաթըն էն ալասը տըր։ Սինիրլարըն գանըն պօզուգլուգլարը, էն զիյատէ սինիր զայըֆլըղը, ումումի գուվվէթսիզլիք ագըլ վէ վիճուտ զաաֆը, գուլագ խըշըլթըլարը, գուվվէթ զայըֆ օլմագ վէ իշտահ գարանմագ, միյտէ հազըմսըզլըղը վէ գարաճիյէր հասթալըգլարը, եէլ, սինիրլարտա աղրը, մէրագ, հէր տէրէճէտէ սինիր գուվվէթսիզլիկի, գուվվէի հաֆըզէ գաեպէթը, պէյին եումուշագլըղը, քէօթիւմիւրէք, սըրթ քէմիքլէրի աղրըսը, լումպակօ եանի կէօպէք սանճըսը, միւթաթիլ եանի գալչա սինիրընտա էերիլի պիր աղրը, պէլ վէ մէսանէ խասթալըղը, մաֆիք զօրու վէ զայիֆլիւմ, նէօվրալճիա, սըթմա, բարագըլըգ, Թըղնէֆէսլիք, վէրէմ, էսկիմիշ գըլըպ հասթալըղը, սըրաճա վէ տէրի հասթալըգլարը, ազալէթ գաճէֆլըղը, վարքօզ քէօրիւք, էյլճասըլ իլստա վիճուտընտա հէր հանկի ազանըն գուվվէի հայաթիյեսինին նօգսանընտան նէշէթ իտէն պիլճիւմլէ իլէթ վէ հասթալըգլար։

ՏՕԳԹՕՐ ԼԱԼՕՐ ՖՕՍՖՕՏԻՆԻՆԻՆ ԹԷԷՍԻՐԻ

Իքի գաթ տըր վէ ալա պօշա չըգմագ. պիր Թարաֆտան պու իլաճ սինիր գուվվէթինի արթըրըր, վէ տիկէր Թարաֆտան գանըն վէ ազալէթին գուվվէթինի Թէճտիտ իտէր պիր վասըթա տըր. պինաէնալէյհ պու իլաճ զայըֆ վիճուտլարա գուվվէթ վէրիր վէ հասթայը էօյլէ պիր հալէ կէթիրիր քի, զանն իտէրսին հիչ զայըֆլըգ չէքմէմիշ տիր։

[illegible]

Պու կիւնքի կիւնտէ պէյին վէ գարաճիյէր հասթալըգլարընտան վէ միյտէ ֆէսատընտան պինլէրճէ ինսան էօլմէքտէ օլուպ, պու հասթալըգլար հայաթը ինսանըն քէօքիւնիւ գուրուտուրլար։ Մէզքիւր հասթալըգլար՝ բէք չօգ տիրայէթլի զէվաթ իւզէրինէ ֆէնա Թէէսիր իտուպ, զիրա անլէր իչիւն հայաթ սէվինճլի վէ ֆայտէլի օլաճագ եէրտէ պիր եիւք օլուր։ Իշթէ պու կիպի հասթալըգլար չէքէն բէք չօգ զէվաթ շահատէթ իտէրլէր քի, ՏՕԳԹՕՐ ԼԱԼՕՐԸՆ ՖՕՍՖՕՏԻՆԻ հէր նէ սուրէթտէ օլուր իսէ օլսուն զուհուրա կէլմիշ օլան միտէ ֆէսատընա վէ գարաճիկէր հասթալըղընա գարշը պու կիւնէ գատար պուլունմուշ օլան տիկէր հէր նէվի իլաճտան իւսթիւն տիւր։ Իշտահ աչար վէ միտէյի տիւզէլթիրիր. Թէէսիրի տէ բէք չաբուգ վէ մուհագգագ սուրէթտէ կէօրիւլիւր. Էօյլէ քի, էօմիւր սիւրմէք տէրէճէսինէ կէլտիյինտէ վէ զիհնի տախի վիճուտըն ֆէնալըղը Թէէսիրինտէն սայքի ահմագլըգ հալինէ տիւշտիւկիւնտէ, պու գուվօլլի իլաճտան պիր գաչ տէֆա ալընվէթա, համթանըն մէյուսիյէթի տէֆ նըրճըր վէ կէրէք վիճուտը վէ կէրէք զիհնի քէսպը գուվվէթ իտէր։

ԷՐՐՄԻ ՍԷՆԷԼԻՔ ԹԷՃՐԻՒՊԷԼԷՐ խուսուսաթը մէզքիւրէյի իսպաթ իտուպ, պունտան մաատա տիւնեանըն հէր միլլէթինտէն միւթէպէր ֆամիլեալար, վէ զէվաթը միւթէպէրէ՝ զիքր օլունան մուհասսէնաթը կէօրմիշ օլտուգլարընտան, պունա ահրայէթճէ շահատէթ իտէրլէր։

Տիւնեանըն հէր էճզախանէսը, պու իլաճըն պիր շիշէսինի 4 ս. 6 տ. վէ 11ս. ֆիյաթընտա ֆիրուխթ իտէրլէր։

ԻԼԱՆԸ ՄՈՒՀԻՄ. Պէհէր շիշէնին իւզէրինտէ Ինկիլիզ հիւքիւմէթի Թարաֆընտան պիր պանտրօլ եափըշտըրըլմըշ օլուպ, պու պանտրօլուն իւզէրինտէ հաքքէթիլը գըրմըզը հազարէթլէրինին միւթէպէր գօմիսէրլէրի էմրի իլէ «ՏՕԳԹՕՐ ԼԱԼՕՐ ՖՕՍՖՕՏԻՆԻ, Լօնտօն, Էնկլէնտ» քէլիմէլէրի Ինկիլիզճէ օլարագ եազըլմըշ տըր։ Էկէր պու եազը օլմազսա գալպ տըր։

ՏՕԳԹՕՐ Ռ. Տ. ԼԱԼՕՐ

Թարաֆընտան իմալ օլունմուշ տըր.

Պայ Հավզտա 32 Նօ. կէօֆօրտ Բօթըրիթտէ

ԼՕՆՏՕՆ Ն. ՈՒ. ԷՆԿԼԷՆՏ

Ֆօսֆօտինին սահիպի վէ մուճիտի։

Սուրէթի իսթիմալը. Եէմէքտէն էվվէլ կիւնտէ իւչ տէֆա պիր չօրպա գաշըղը։

Սթամպօլ, Գալաթա, վէ Պէյօղլունուն պէօյիւք էճզախանէլէրինտէ պուլունուր։

Թիւրքիա, Բումանիա վէ Պուլկարիա իչիւն ահէնթէ պուլունան սահիպի նէզտինտէ Թօբտան վէ բէրաքէնտէ սաթըլըր։

ԷՏՄՕՆՏ ԳԱՐՈՒԱՆԱ

Ումումի Ինկլիզ մաղազասը Նօ. 93 վէ 97 Եիւքսէք գալտըրըմտա զայլէթա մէրքէզի գուրպինտէ։

Գալաթա

ՍԹԱՄՊՕԼ

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա, 3 Ցունիօ	
Ինկիլ. Էսհամը Ինկ. Լիր.	100- 3/4
Օսմ. Էսհամը աչըլտը	12- 7/8
» » գարանտը	12- 7/8
Իսթիգրազ 65	15- 1/4
» 69	14- 1/8
» 71	70 1/2
» 72	26 3/4
» 73	13-
Օսմանլը պանգասը	22- 1/16
Մըսըր թունյուն. մուհթա հըսէ	70- 3/8
» իմթիյազլը	89- 5/8
Բուսիա իսթիգրազը	82- 5/8
Գամպիօ Բարիզ 8 այ վատէ	–
Փարիզ, 3 Ցունիօ	
Ֆրանս. էսհ. 3 % Ֆր.	83-12
» » 5 գրօնսուզ	115-95
Օսմ էսհամը աչըլտը	13-05
» » գարանտը	13-
Իսթիգրազ 65 Ֆր.	–
» 69	69-
» 73	64-
Մըսըր Ֆօնա. մուհթա հըսէ	352 50
Գրէտի Լիօնէ	747 50
Օսմանլը պանգասը	809 37
Բումէլի չըմէնտըֆէրի	56-
Իթալիա էսհամը	90-50
Գամպիօ Լօնտրա 3 այ վատէ	25-15
Վիէննա, 3 Ցունիօ	
Աճիօ ֆիօրին	–
Բումէլի չըմէնտըֆէրի	26-

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհմ. ում. տիւն աչըլ. գար.		14- 5
Պու սաալա աչըլտը		14- 5
Իսթիգ. 63 (Մուճթօն)	6 % ֆ.	–
» 65 »	6 % ֆ.	78-
» 69 (Բիճնար)	6	70-
» 72 (Պօն տիւ Թրէզօր)		26-
» 73	6 % ֆ.	64-
Բումէլի չըմէնտըֆէր	3	55-50
Ագէէ ֆայիզի	»	09-
Բէյօր	Դըր	17-
Հէվալէսիզ	»	20-

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	7-
Սթամպօլ պանգասը	10-
Սօսիէթէ ժէնէրալ	5-23
Թրամվայ	3-37

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրշտան		Ղշ. Փր.
Պէյազ մէճիտիյէ Փարէ		108- 2
Սէթ-ալիք	»	207-
Պէշլիք	»	209-10
Ալթըլըգ	»	126-35
Պօզըր	»	700-
Գայմէ	»	980-
Ինկիլիզ լիրասը		110- 1
Ֆրանսըզ ալթունու		87-34
Ֆօլ		90-10
Գրիվիչ ալթունու		51-10
Գօրպօն գայմէսի		8-92